

بگو

در کلام حجت الاسلام و المسلمین

قاسم ابراهیم آبادی

بگو - برو
روش های آسان ، جذاب و کاربردی در امر به معروف و نهی از منکر
تهیه شده توسط مجمع ملی فعالان امر به معروف و نهی از منکر
با همکاری مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی
رمضان ۱۴۴۵

مجمع ملی فعالان امر به معروف و نهی از منکر

ستاد راهبری
امر به معروف و نهی از منکر
حوزه های علمیه

فهرست

۲۸	شبهه خود ساخته
۲۹	شبهه شروع از خانواده
۳۰	شبهه انتظار منفعلانه
۳۱	شبهه خجالت کشدن
۳۲	شبهه پلیس حمایت نمیکنه
۳۳	شبهه شأن و کلاس
۳۴	شبهه چرا علما انجام نمیدن؟
۳۵	شبهه شرایطش رو ندارم
۳۶	شبهه اعصاب ندارم
۳۷	شبهه ما کارمون فرهنگیه
۳۸	شبهه تعصب
۳۹	شبهه نصیحت
۴۰	شبهه خطر داشتن
۴۱	شبهه تقیه
۴۳	شبهه از دین زده میشه
۴۴	شبهه گناهکار از ما بهتره
۴۵	شبهه فقط گیر دادی حجاب
۴۷	شبهه قدرت ندارم
۴۸	شبهه مردم قدرتی ندارن
۵۰	شبهه بلد نیستم
۵۱	شبهه قانونی نیست
۵۲	شبهه اختلاس

فهرست

۶	شبهه عیسی به دین خود
۷	شبهه فحش دادن
۸	شبهه دلخوری دیگران
۹	شبهه احتمال تاثیر
۱۰	شبهه کار جامعه از این حرفا گذشته
۱۱	شبهه آزادی و احترام به عقاید
۱۲	شبهه سن ما کمتره
۱۳	شبهه حکومت کجاست؟
۱۴	شبهه پس چرا انقلاب کردیم؟
۱۵	شبهه تو نگاه نکن
۱۶	شبهه تو برو خودت رو درست کن
۱۷	شبهه همجنس خودم
۱۸	شبهه کار فرهنگی جای امر به معروف
۱۹	شبهه مزاحم دیگران شدن
۲۰	شبهه خودشون میدونن
۲۱	شبهه مجوز و کارت
۲۲	شبهه خودمون گرفتاریم
۲۳	شبهه صاحب مملکت
۲۴	شبهه فضولی
۲۵	شبهه دلت پاک باشه
۲۶	شبهه گناهان بزرگتر
۲۷	شبهه بذار جوونی کنن

فهرست

۸۱	ما کارهای خوب انجام میدیم کافیه
۸۲	شبهه این عُرفه
۸۳	شبهه امر و نهی اقوام
۸۴	شبهه احتمال تأثیر
۸۵	شبهه با عمل خودت دعوت کن
۸۷	شبهه حریم شخصی
۸۸	شبهه تنفر قلبی کافیه
۸۹	شبهه تنفر قلبی
۹۰	شبهه دخالت در زندگی دیگران
۹۱	شبهه رضایت همسر
۹۲	شبهه همسر مشکلی نداره
۹۳	شبهه نهی از منکر زدگی میاره

فهرست

۵۴	شبهه چهل سال
۵۵	شبهه لکم دینکم
۵۶	شبهه ریا
۵۷	شبهه چشم چرانی
۵۸	شبهه چهل سال
۶۰	شبهه دیگه فایده نداره
۶۱	شبهه اینطور که باید صبح تا شب تذکر بدیم
۶۲	شبهه دوقطبی همیشه
۶۴	شبهه اقتصاد
۶۵	شبهه الان وقتش نیست
۶۶	شبهه سرخود بودن
۶۷	شبهه واجب فراموش شدن
۶۹	شبهه واجب کفایی
۷۰	شبهه بگو و برو کافیه؟
۷۱	شبهه احراز صلاحیت
۷۳	شبهه همه مشکلات حل شده؟
۷۵	شبهه من دیگه عوض بشو نیستم
۷۶	شبهه وظیفه همگانی نبودن
۷۷	شبهه خشونت اجتماعی
۷۸	شبهه تو نگاه نکن
۷۹	شبهه آزادی
۸۰	شبهه صلاح مملکت خویش خسروان دانند

در بحث امر به معروف و نهی از منکر و روش بگو و برو شبهه‌ای رو داریم بررسی می‌کنیم، یکی از شبهات اینه بعضیا میگن که ضرب‌المثل عیسی به دین خود موسی به دین خود یا هر کسی رو تو قبر خودش می‌زارن با این توجیهات میگن اقا ما امر معروف و نهی از منکر نمی‌کنیم، در جواب می‌گیم ببینید اولاً ما نمیدونیم منشأ این ضرب‌المثل‌ها چیه و هیچ وقتم ضرب‌المثل برای ما حجت شرعی نیست. حجت شرعی برای ما خدا، دستور خدا و قرآن کریمه که خداوند متعال در قرآن کریم و در روایات توسط پیامبر و ائمه علیهم‌السلام به ما دستور دادند که امر به معروف و نهی از منکر کنیم. پیغمبر اکرم فرمودن «**كَلِّمُوا رَاعٍ، وَ كَلِّمُوا مَسْئُولٌ عَنِ رَعِيَّتِهِ**» همه ی شما رهبرید و همه شما نسبت به مردم خودتون مسئولید. یعنی تک تک شما تو جامعه مسئولیت دارید و حق ندارید با بی تفاوتی از کنار دیگران و گناه دیگران عبور کنید. اگر می‌بینید کسی تو جامعه داره خلافی انجام میده، مثلاً شیراب بازه داره اسراف میکنه من مسئولم باید به اون تذکر بدم، با یک زبان لین و شیرین به اون تذکر بدم که این کار رو انجام نده. بنابراین ما نسبت به هم دیگه مسئولیم و ما رو از نظر مسئولیت اجتماعی در قبر همدیگه قرار میدن.

یکی از سؤالاتی که مردم معمولاً می‌پرسند، اینه میگن اقا ما می‌ترسیم وقتی امر به معروف و نهی از منکر کنیم به ما فحش بدن یا کتک‌کاری بشه یا به ما بگن شما عقب افتاده‌ای از این‌ها می‌ترسیم چه کنیم، در پاسخ می‌گوییم ببینید اولاً او کسی باید بترسه که گناه می‌کنه، گناهکار باید بترسه نه اون کسی که داره امر به معروف و نهی از منکر می‌کنه، ترس برای شیطان و یاران و اولیای شیطان. نکته‌ی دوم ببینید فرض بر این می‌ذاریم که اگر ما امر به معروف و نهی از منکر کردیم به ما فحش بدن، به ما ناسزا هم بگن، خب بسیاری از اولیای الهی انبیای الهی در قرآن کریم داره که این‌ها اذیت‌شدن این‌ها کتک خوردن و به شهادت رسیدن. تو این مسیر حالا فرض بر این می‌ذاریم که ما هم یه چهارتا فحش بخوریم. در احیای مسئله واجب دینی و ترک گناه تو جامعه ما چهارتا سیلی هم ما بخوریم، این یقیناً هیچ اشکالی نداره بلکه افتخار برای ما، و نکته‌ی بعدی اینه که ما روش بگو و برو رو داریم تأکید می‌کنیم، یعنی ما قرار نیست و ایستیم و با کسی که داره گناه می‌کنه بحث کنیم یا براش یه منبر بریم. قرار هست بگیم بریم. مطمئناً وقتی شما بگی و عبور کنی اون خیلی فرصت نمی‌کنه که بخواد به شما چیزی بگه، یا شما رو اذیت و آزار کنه. اگر شما دیدین کسی سگ گرفته توی خیابون راه می‌ره، یا توی محل اجتماع سگ‌گردانی می‌کنه، شما یه تذکر بدید و عبور کنید و اون رو با وجدان خودش تنها بذارید.

یکی از شبههاتی که مطرح می‌کنن میگن که آقا ممکنه با امر به معروف و نهی از منکر ما، طرف ناراحت بشه و دلخور بشه، چرا شما دیگران رو ناراحت می‌کنید با تذکر خودتون و دلخورشون می‌کنید. من یه مثال بزنم، ببینید قرآن کریم در سوره‌ی بقره می‌فرماید که «لقد کان فی قصصهم عبرة لأولی الالباب» برای شما در قصاص کردن حیات است. در قصاص حیات است در قصاصی که ممکنه موقع اعدام طرف خانوادش زجه بزمن گریه کنن، یعنی علاوه بر اینکه ناراحت میشن جمع می‌شن و گریه هم می‌کنن، خیلی ناراحت میشن. اما قرآن کریم می‌فرماید که در این قصاص حیات هستش، حیات برای کیه؟ حیات برای جامعه‌ست یعنی شما ممکنه یه خانواده یا یک نفر این قصاص رو ببینه و ناراحت بشه، دلخور بشه اما جامعه نجات پیدا میکنه، جامعه مصونیت پیدا می‌کنه، چون وقتی می‌بینن عاقبت کار خلاف اعدام هست، دیگه دیگران به سمت این کار نمیرن. بنابراین گاهی اوقات ما باید مصالح جامعه رو بر مصالح فرد و افراد مقدم بزاریم، بله ما تلاش میکنیم در سبک و روش بگو و برو فقط یک تذکر بدیم و عبور کنیم اون تذکر رو هم سعی می‌کنیم با مهربانی و لطافت بگیم، با عصبانیت نباشه. تمام این تلاش‌ها رو می‌کنیم که طرف ناراحت نشه، اما اگر هم یه وقتی کسی ناراحت شد این ناراحتی او به نفع جامعه است، اگر چه او خودش خوشش نیاد اما مصلحت جامعه اقتضا میکنه که او با این تذکر ناراحت بشه.

در مبحث امر به معروف و نهی از منکر و شبهات بگو و برو یکی از شبههاتی که مطرح میشه، اینه که بعضیا میگن آقا ما امر به معروف و نهی از منکر نمی‌کنیم چون هیچ تاثیری نداره، مگه تاثیر داره الان تو این وضعیت امر معروف و نهی از منکر ما. در پاسخ بهشون میگیم که ببینید تاثیر امر به معروف و نهی از منکر تقریبا صد در صد در همه‌ی جا هست. چون همین که شما با تذکرتون گناه رو در ذایقه‌ی گناهکار تلخ می‌کنید، یا همین که با تذکر دادن دیگه شما شریک در گناه او نیستی، یا همین که باعث میشه با تذکر دادن دیگران از گناه دوری کنن، حتی اگر اون شخص تاثیر نگیره، یا این که باعث میشه تو جامعه اون شخص دیگه نتونه به صورت علنی راحت گناه کنه، یا همین که باعث میشه گناه یه مقدار از حالت علنی خارج بشه و به خفا بره و موارد دیگه، همه‌ی این‌ها همیشه تاثیر امر به معروف و نهی از منکر. به همین دلیل مرحوم حضرت امام می‌فرمایند که فقط به ظن عدم تاثیر امر به معروف و نهی از منکر از گردن ما ساقط نمیشه، یعنی حتی اگر تا نود و پنج درصد شما احتمال عدم می‌دی، باز امر به معروف و نهی از منکر بر ما واجب هست و باید انجام بدی.

کار جامعه از این حرفا گذشته

یکی از شبیهاتی که معمولاً بیان میکنند میگویند که آقا دیگه کار جامعه از این حرفا گذشته آب از سر جامعه گذشته، دیگه این جامعه رو با این وضعیتی که درش گرفتار شده همیشه با امر به معروف و نهی از منکر برگردوند، این کار دیگه فایده‌ای نداره، ببینید در جواب میگویم اولاً شما بهتر می‌فهمی یا خدا. خدا به ما گفته امر به معروف و نهی از منکر واجب، همه باید انجام بدید و هیچ قیدی هم نزنه که چه موقعی انجام بدید، اون موقعی که آب از سر جامعه گذشته مثلاً انجام ندید، یا انجام بدین، نه اگر شما ببینید یه کسی داره غرق میشه میگه آقا ولش کن دیگه داره غرق میشه یا نه تمام تلاشت می‌کنی که نجاتش بدی. اگر شما دیدید توی یه اداره‌ای داره رشوه داده همیشه. همیشه نباید بگی که خب دیگه کار از کار گذشته همه دارن رشوه می‌گیرن و رشوه میدن، به ما دیگه ربطی نداره، نه شما اونجا تذکر بده شاید خداوند شما رو در اون لحظه اونجا قرار داده که اون تذکر رو شما به اون شخص بدید و تذکر شما تاثیرگذار باشه و شاید اگر شما اون لحظه تذکر ندید دیگه هیچ کسی به اون شخص تذکر نده و این مسئولیت به گردن شما باقی بمونه. بنابراین وقتی خدا به ما گفته تذکر بدید ما وظیفمون تذکر دادن هست و این توجیه نمیشه که آب از سر جامعه گذشته. ماهی رو هر وقت از آب بگیری تازه‌ست.

آزادی و احترام به عقاید

یکی از سوالاتی که مطرح می‌کنن، شبیهاتی که مطرح می‌کنن، میگویند آقا شما به عقاید دیگران احترام بذارید، آزادی یعنی شما وارد فضای اعتقادی دیگران نشید، شاید بر این هست که باید اینگونه عمل کنه و با وجود آزادی شما حق ندارید آزادی دیگران رو محدود کنیم. در جواب میگویم، ببینید این حرف شما مثل این می‌مونه که کسی که کرونا گرفته بگه آقا من دوست دارم تو صورت دیگران سرفه کنم، هیچ کس حق نداره جلوی آزادی من بگیره، این چه حرفیه که ما حق نداریم آزادی دیگران رو بگیریم، اینجوری درست نیست، اون خداوند متعال هست که تعیین می‌کنه چه کسی اعتقاداتش درست و چه کسی اعتقاداتش غلطه، هر عقیده‌ای رو ما نمیتونیم بهش احترام بذاریم، آزادی مطلق رو نمی‌تونیم بپذیریم، آزادی مطلق اصلاً عقلانی نیست، مثل این می‌مونه که یه کسی چاقو برداره تو خیابون راه بره بگه آزادم و دوست دارم هر کی رو دلم خواست چاقو رو فرو کنم تو شکمش، یا هر کی دلم خواست بزنم. این که نشد آزادی، این دیگه همیشه جنگل، دیگه این جامعه رو نمی‌شه جمعش کرد. سنگ رو سنگ بند نمی‌شه تو این جامعه بنابراین اینگونه نیست که ما هر کسی با هر اعتقادی آزاد بذاریم و هر کاری دلش میخواد انجام بده، بلکه منافع جامعه اقتضا می‌کنه که ما تو جامعه به اون چه که خداوند متعال دستور داده تو جامعه عمل کنیم. پیغمبر اکرم فرمودن اگر کسی در تنهایی و خلوت خودش گناه کنه این ضررش به خودش وارد میشه، اما اگر تو جامعه گناه کنه به همه ضرر می‌زنه.

بعضیا میگن ما سنمون کمه، چون کوچکتتر هستیم، کسی به حرف من گوش نمی‌کنه. ببینید خداوند متعال در قرآن کریم در سوره لقمان از زبان حضرت لقمان به فرزندش می‌فرماید که ای فرزندم نماز را برپا دار، بعد می‌فرماید که امر به معروف و نهی از منکر کن. حضرت لقمان علیه السلام به فرزندش بعد از دستور به اقامه‌ی نماز، دستور به امر به معروف و نهی از منکر می‌ده، این نشون می‌ده که اگر فرزندانمون رو تشویق این امر بکنیم و بهشون بگیم امر و نهی کنند امر به معروف و نهی از منکر کنند، این هم در خودشون اثر مثبت داره. چون اون می‌گه خب من که دارم دیگران رو می‌گم حداقل خودم باید عامل باشم. بچه دیگه خودش عمل می‌کنه، و دوم اینکه این تاثیر دارد که لقمان علیه السلام به فرزندش می‌گه دیگران را امر معروف کنیم. کاری که امام حسن و امام حسین علیه‌علیه‌م السلام انجام دادند وقتی دیدن وضو گرفتن اون پیرمرد غلط و اشتباه هست، بی‌تفاوت از کنارش عبور نکردن، بلکه که با یک زبان خیلی خوش او را امر به معروف و نهی از منکر کردن و تاثیر داشت و اثر گذاشت. همه‌ی ما چه کوچک و چه بزرگ وظیفه داریم که امر به و نهی از منکر کنیم.

یکی از سوالاتی که مطرح می‌کنن اینه بعضیا میگن که آقا حکومت کجاست؟ چرا بخشنامه نمیدن، چرا لایحه تصویب نمی‌کنند بر علیه کشف حجاب، یا بد حجاب‌ها چرا حکومت وارد عمل نمیشه قوه‌ی قضاییه، نمی‌دونم دولت، نیروی انتظامی. در جواب می‌گیم که ببینید همه چیز با زور درست نمی‌شه تو جامعه، این یادتون باشه علاوه بر اینکه اگر حتی بخشنامه‌ای هم باشه نیروی انتظامی هم بخواد وارد عمل بشه، دولت بخواد وارد عمل بشه، قوه‌ی قضاییه بخواد وارد عمل بشه، اگر ما مردم هم کنار اونها تذکر بدیم، بگیم بریم، امر به معروف و نهی از منکر کنیم، این تذکر ما باعث میشه که اون فرد خاطی و گناهکار بفهمه که این حرف درستی که دولت داره می‌زنه مردم هم قبولش دارن. این اثرش چندین برابر اون کاری که دولت با بخشنامه بخواد انجام بده. یعنی اگر دولت قانونی را تصویب کرد که جلوی دزدی‌ها و اختلافاها گرفته و تا می‌تونه تلاش کنه که جلوی این‌ها رو بگیره، اگر کارمندان دولت هم مقید باشند که اگر جایی دزدی دیدن، این تذکر بدن و اطلاع بدن این باعث میشه که دولت و قانون در رسیدن به اهدافش موفق‌تر بشه بنابراین ما مردم هم باید تلاش خودمون رو انجام بدیم.

پس چرا انقلاب کردیم؟

یکی از مواردی که بعضیا مطرح می‌کنن، میگن که آقا پس حکومت کجاست اینکه شما به مردم میگید امر به معروف و نهی از منکر کنید پس ما برای چی انقلاب کردیم، ما انقلاب کردیم که این اتفاق دیگه به دوش مردم نباشه، خود حکومت این وظایف رو انجام بده ببینید. در پاسخ باید به این آیه‌ی قرآن اشاره کنیم قرآن کریم می‌فرماید که ما انبیا رو فرستادیم و باهاشون کتاب و میزان ارسال کردیم تا مردم اقامه‌ی عدل کنن در جامعه، یعنی خدا توسط انبیا آموزش میده به مردم، مردم رو در مورد مسئله‌ی عدل بهشون آگاهی میده، اما خود مردم هستن که باید بلند شن و قیام کنن و اقدام کنن. این مردم هستن که باید در صحنه باشن. مرحوم حضرت امام رحمت الله علیه، اون روزی که وارد ایران شد، ایشون فرمودن که من به پشتیبانی این ملت دولت تعیین می‌کنم، تا مردم نباشن رهبران الهی هیچ کاری نمیتونن انجام بدن. این مردم بودند که باعث شدن امیرالمومنین بیست و پنج سال خانه نشین شد، از حقش دور شد و دوباره همین مردم بودن که اومدن با امیرالمومنین بیعت کردند و حضرت رو بر مسند قدرت نشوندن. پس مردم باید همیشه پای کار و در وسط میدان باشن.

تو نگاه نکن

یکی از شبهاتی که مطرح می‌کنن موقع امر به معروف و نهی از منکر، میگن آقا تو برو خودت رو درست کن، تو چیکار به ما داری، تو نگاه نکن. دقت می‌کنید هر جا من دلم می‌خواد می‌چرخم تو نگاه نکن، تو برو خودت درست کن. در جواب عرض می‌کنم که بله من وظیفم اینه که خودم رو درست کنم در این شکی نیست. یکی از مهم‌ترین وظایف ما تقوای فردی که خودمون رو درست کنیم و بر نفس خودمون غلبه کنیم، در این شکی نیست. اما یکی دیگه از وظایف ما تقوای اجتماعی هست. یعنی ما علاوه بر این که نسبت به خودمون مسئولیت داریم، نسبت به افراد جامعه هم مسئولیت داریم و این مسئولیتی که خدا به گردن ما قرار داده. بنابراین من علاوه بر درست کردن خودم وظیفه‌ی درست کردن دیگران رو هم دارم. نکته‌ی دوم ببینید من می‌خوام خودم رو درست کنم من خیلی دوست دارم خودم رو درست کنم اما شما کاری تو جامعه دارید انجام میدید مانع خودسازی من هستید. دقت می‌فرمایید یعنی تو با این وضع گشتن یا با این خطایی که داری می‌کنی یا با این اشتباهی که داری تو جامعه انجام میدی، مانع درست شدن دیگران هم هستی. بنابراین باید با امر به معروف و نهی از منکر در مقابل کسانی که دارن جامعه رو به انحطاط می‌کشونن از نظر قانونی یا اخلاقی باید ایستادگی کرد.

تو برو خودت رو درست کن

یکی از سوالات یا شبیهاتی که در جریان امر به معروف و نهی از منکر توسط مردم مطرح میشه اینه که آمران به معروف و ناهیان از منکر میگن که آقا تو برو خودت درست کن، تو نگاه نکن تو چیکار به ما داری تو برو خودت درست کن. در جواب عرض می‌کنم ببینید ما وقتی تویه قایقی داریم تو یه مسیری حرکت می‌کنیم، سوار قایق هستیم و در یک مسیری داریم حرکت می‌کنیم نمیشه یه نفر اونجایی که نشسته و سوراخ کنه و بگه آقا شما برید همون جایی که نشستید و کاری به جای دیگه ای قایق نداشته باشید. شما داری با این کار تمام قایق و سواران قایق رو نابودشون می‌کنی. تو با گناهت تو جامعه داری تمام خانواده‌ها رو از هم می‌پاشونی، تو وقتی بدحجابی یا با زینت در جامعه حاضر میشی، باعث میشه که یه خانم دیگه از نگاه همسرش، از چشم همسرش بیوفته، تو داری خانواده‌ها رو تهدید می‌کنی جامعه رو تهدید می‌کنی. مثل این می‌مونه که یه نفر تو جامعه توی خیابون دستش گذاشته رو بوق، داره مدام بوق می‌زنه، بعد ما میگیم که آقا بقیه گوششون بگیرن. آیا اینجا باید دیگران دست رو گوششون بزارن. یا اون دستش رو از روی بوق برداره. یقینا باید او به این کارش خاتمه بده تا جامعه بتونه به مسیر خودش به نحو احسن حرکت کنه.

همجنس خودم

یکی از سوالات و شبیهاتی که گاهی اوقات مردم می‌پرسن اینه که میگن آقا ما با همجنس خودمون راحت‌تریم. یعنی خانوم می‌گه من فقط به خانم‌ها می‌تونم تذکر بدم، به آقایون نمی‌تونم تذکر بدم. یا برعکس گاهی اوقات آقایون میگن من فقط به آقایون تذکر میدم به هیچ خانمی تذکر نمیدم. شاید تو ذهنشون اینه بعضی از خانم‌ها که نمی‌خوان مواجه بشن و رو در رو صحبت کنن. شاید به خاطر این که یا گاهی اوقات مردها برای اینکه با خانم‌ها رو در رو نشن و مواجه نشن میگن. من به خانم‌ها تذکر میدم فقط به همجنس تذکر میدم یا به هر دلیلی دیگه ممکنه تو ذهنشون باشه. ببینید در جواب دو تا نکته رو من بهش باید تاکید کنم نکته اول اینه که یقینا موقع امر به معروف و نهی از منکر ما باید تمام شرایطش در نظر بگیریم. یعنی اگر می‌خوایم با نامحرم صحبت کنیم تمام شرایط مواجهه با نامحرم باید رعایت کنیم. وظیفه شرعی مون اونجا باید خودمون رعایت کنیم. نکته دوم اینه که مساله امر به معروف و نهی از منکر اختصاص به یک قشر خاصی نداره. اینجوریست که ما مردها فقط مردها رو باید امر به معروف و نهی از منکر کنیم یا خانم‌ها همینطوره. امر به معروف و نهی از منکر واجب بر همه‌ی آحاد ملت بدون این که محدود به قشر خاصی باشه، مرد و زن پیر و جوان کوچک و بزرگ همه وظیفه داریم که به معروف و نهی از منکر کنیم.

کار فرهنگی جای امر به معروف

بعضیا میگن آقا شما به جای امر به معروف و نهی از منکر برید کار فرهنگی بکنید، کار فرهنگی کار پایه‌ای و عمیقه و اینکه کار ایجابی هم هستش، شما به جای کار سلبی امر به معروف و نهی از منکر، یه کار ایجابی انجام بدید، این خیلی بهتره. ببینید در جواب باید بگیم که بله اتفاقا کار ایجابی خیلی کار خوبیه، خداوند متعال در سوره‌ی آل عمران آیه صد و چهار به همه توصیه می‌کنه که کار ایجابی بکنید اما کار ایجابی با اینکه لازم و خیلی هم خوبه اما کافی نیست، خدا در همین آیه می‌فرماید که در کنار کار ایجابی، کار سلبی باید انجام بشه، کافی نیست کار فرهنگی به تنهایی کافی نیست، چون هم دیربازده هم پرهزینه است و هم گاهی اوقات بعضی از کسانی که ما می‌خوایم مخاطب کار فرهنگی ما باشن، در معرض کار فرهنگی ما قرار نمی‌گیرند، بنابراین ما برای اینکه کار فرهنگیمون تکمیلش کنیم باید تو کف جامعه امر به معروف و نهی از منکر انجام بدیم، همونطور که نیروی انتظامی اول کار فرهنگی کرد برای بستن کمربند، همه رو تشویق کرد و کلی کلیپ تو تلویزیون پخش کرد، همه رو تشویق کرد به این که کمربند ایمنیشون ببندند، اما به همین اکتفا نکرد سر چهارراه اگه ببینه شما کمربند نبستی شما رو جریمه هم می‌کنه یعنی کار سلبی انجام می‌ده.

مزاحم دیگران شدن

یکی از سوالاتی که مطرح می‌کنن میگن آقا شما با امر به معروف و نهی از منکر مزاحم دیگران میشید چرا برای دیگران مزاحمت ایجاد می‌کنید. در جواب می‌گیم اتفاقا اون کسی که گناه می‌کنه و خلاف می‌کنه اوست که مزاحم جامعه است و او باید مزاحمت رو کنار بزاره. اوست که داره مصالح و منافع جامعه رو از بین می‌بره. مثلا کسی که پارک دوبل کرده، من اگه برم به او تذکر بدم من مزاحم او شدم یا دارم جلوی مزاحمت او رو میگیرم. یا کسی که داره خلاف جهت یک خیابان یک طرفه حرکت می‌کنه، اگر من به او تذکر بدم من مزاحم او شدم یا دارم مزاحمتی که او برای جامعه ایجاد کرده دارم از بین می‌برم. در امر به معروف و نهی از منکر، اتفاقا آمرین معروف هست که دارن مزاحمین جامعه رو کنار می‌زنند و مزاحمتون رو دارن از بین می‌برند با یک تذکر به روش بگو و برو. ما تلاش می‌کنیم که مزاحمین جامعه رو کنار بزنینم.

میگن آقا اینایی که شما دارید امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید خودشون می‌دونن کارشون گناه دیگه لازم نیست شما بهشون بگیدا، دیگه خودش میدونه ولش کن یه کسی نمیدونه ما میریم بهش می‌گیم، آقا کارت گناه نکن. این که دیگه خودش میدونه دیگه لازم نیست بهش بگیم، اینارو باید رها کنیم تو جامعه. در جواب عرض می‌کنم اتفاقاً دقیقاً برعکس امر به معروف و نهی از منکر برای کسانی که عالم به کارشون هستن. اون کسی که جاهل و نمی‌دونه، به او باید تعلیم داد برای او امر به معروف و نهی از منکر نیست، برای او تعلیم هست. اما اون کسی که می‌داند این کار گناه است و داره انجام میده برای او باید امر به معروف و نهی از منکر بکنیم. به خاطر همین بهش می‌گیم تذکر، تذکر یعنی یادآوری یعنی اون چیزی که می‌دونه رو دوباره به یاد میاریم. بنابراین امر به معروف کردن دقیقاً جاش همینجاست باید کسانی که میدونن گناه هست بریم سراغشون و بهشون بگیم این گناه رو ترک کنن اون کسی که میدونه در خلاف جهت ماشین‌هایی که تو خیابون یه طرفه حرکت می‌کنن داره میره و باعث راه بندون شده، باید بریم به او تذکر بدیم، آقا این کارت اشتباهه، برای جامعه ضرر داره، این کار انجام نده یا اون کسی که زباله‌هاش رو تو خیابون می‌ریزه باید به او تذکر بدیم، که این کارت اشتباهه و نباید این کار رو انجام بدی.

بعضیا میگن آقا ما که کارت نداریم بخوایم امر به معروف و نهی از منکر کنیم، ما که مجوز نداریم از قوه‌ی قضاییه بخوایم امر به معروف و نهی از منکر کنیم، این کار رو باید اونایی انجام بدن که به صورت رسمی عضو گروه‌های امر به معروف و نهی از منکر هستنند و مجوز دارند و کار دارن. در جواب عرض می‌کنیم که ببینید امر به معروف و نهی از منکر یه واجب دینی مثل بقیه‌ی واجب‌ها هست. شما وقتی می‌خوای نماز بخونی دنبال مجوز و کارت می‌گردی، یعنی میری ستاد اقامه نماز می‌گی آقا یه مجوزی به من بدید من برم نماز بخونم، نه یقیناً، وقتی می‌خواید روزه بگیرید در ماه مبارک رمضان قبلش میرید دنبال مجوز و کارت، نه یقیناً، این واجب دینی شماست و انجام میدید و نیازی به این ندارد کسی به شما کارت مجوز بده یا نه، امر به معروف و نهی از منکر هم همینطوره یک واجب دینی برای همه‌ی مسلمون‌ها واجب و هیچ کدومشون نیاز به این ندارند که دیگری به اون‌ها مجوز بده یا اجازه‌ی امر به معروف و نهی از منکر بده.

یکی از سوالاتی که برخی مطرح میکنند، وقتی بهشون می‌گیم که امر به معروف و نهی از منکر بکنید می‌گن که آقا ما انقدر گرفتاریم تو زندگی مشکلات داریم گرفتاری‌های اقتصادی داریم، زن و بچمون خانوادمون مشکلات انقدر فراوان که دیگه به مساله‌ی امر به معروف و نهی از منکر نمی‌رسیم، در جواب عرض می‌کنیم که بله انسان برای انجام وظیفه‌ی خودش همیشه بهونه می‌تونه بیاره، بهانه‌های مختلف این مشکل هست، اون بهانه هست، اون مانع هستش، هر کسی می‌تونه بهونه بیاره ولی برای انجام واجبات ما نمیتونیم با عذر و بهانه از زیر بار شانه خالی کنیم، به یکی گفتن که چه خبر از پدر و مادرت گفتش که آقا اینقدر مشکلات زندگی و گرفتاری‌ها زیاد شده که اصلا نمی‌رسم به اونها سر بزنم، نمی‌تونم برم بهشون سر بزنم، بهش گفتم شاید برعکس شاید چون نمیری و به اونها سر نمی‌زنی مشکلات زندگی زیاد شده، تو برو به اونها سر بزن اونهارو از خودت راضی کن خداوند مشکلات زندگی رو یکی یکی برطرف می‌کنه، شاید یکی از دلایلی که مشکلات ما تو جامعه زیاد شده این هست که ما نسبت به دیگران وقتی می‌بینیم دیگران اشتباه می‌کنن و ما هیچ اهمیتی نمی‌دیم و کاری باهاشون نداریم کم‌کم مشکلات زندگیمون هم زیاد میشه و اگر دیدم فرزندم مشکل اخلاقی داره، وظیفم اینه که برم به او تذکر بدم و بی‌تفاوت از کنارش عبور نکنم، تا انشالله خدا هم مشکلات زندگی من رو برطرف کنه.

یکی از سوالات یا شبهاتی که مطرح می‌کنن اینه که وقتی شما امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید به شما می‌گن آقا مگه مملکت صاحب نداره که شما اومدید دارید امر به معروف می‌کنید، یا نهی از منکر می‌کنید. در جواب باید بگیم که بله اتفاقاً مملکت صاحب داره و خود صاحب مملکت گفته که همه‌ی مردم وظیفشون امر به معروف هست. مقام معظم رهبری در یک سخنرانی در تاریخ هفتم تیر سال ۱۴۰۰ به این مطلب اشاره می‌کنن که مردم باید امر به معروف کنن و قوه‌قضایا هم باید از اونها حمایت کنه، هم وظیفه‌ی مردم هستش و هم مسئولین، مرحوم حضرت امام در صحیفه نور در جلد یازده می‌فرمایند که تمام آحاد جامعه مکلف به امر به معروف و نهی از منکر هستن و ایشون یه نکته‌ی جالبی رو می‌فرمایند همونطور که ما ملکفیم بر این بله مملکت صاحب داره، خود اونها گفتن که ما وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر داریم.

یکی از شبهات بسیار متداولی که در مسالهی امر به معروف و نهی از منکر مطرح میشه اینه که بعضیا میگن گناه یک مسالهی شخصی، این شخص داره گناه می‌کنه به دیگرانم مربوط نیست، بذارید خودش گناه کنه چرا شما تجسس می‌کنید، چرا شما فضولی می‌کنید چرا وارد زندگی افراد می‌شید، وارد مسائل شخصی افراد می‌شید، و به اسم امر به معروف و نهی از منکر به مسایل زندگی اون‌ها ورود می‌کنیم. در جواب عرض می‌کنیم ببینید بله یه موقع هستش که یک نفر در تنهایی و خلوت خودش در کنج خونه گناهی انجام میدده، خب ما اینجا وظیفه‌ی تجسس نداریم که ببینیم دیگران تو خونشون چیکار انجام میدن، نه ما هیچ حق تجسس و ورود به محیط شخصی افراد رو نداریم. اما اگر یه کسی در جامعه و به صورت علنی گناه کرد، این دیگه فردی و شخصی نیست این مسئله می‌شه یک مسالهی اجتماعی، ما اینجا باید ورود پیدا کنیم و باید به او تذکر بدیم، برای خودش و برای جامعه به مصلحت خودش و به مصلحت جامعه باید عمل کنیم و امر به معروف و نهی از منکر کنیم. لزومی هم نداره ما وایسیم و توضیح بدیم و منبر بریم براش با یه گفتن و عبور کردن وظیفه‌ی خودمون انجام می‌دیم، ولی باید بدونیم اون کاری که در جایی انجام میشه که دیگران می‌بینند این دیگه مساله مسالهی شخصی نیست، اگر کسی در پشت بام خانه‌اش خلافی داره انجام میدده، دم در خونش داره خلافی انجام میدده یا داخل ماشین و اتومبیل شخصی خودش داره خلافی انجام میدده، اینها محیط شخصی و فردی نیست، اینها محیطی که دیگران می‌بینند و در جامعه می‌تونه اثر منفی داشته باشه، لذا ما وظیفه‌ی تذکر داریم.

یکی از جملات بسیار معروفی که معمولاً این افراد میگن در مقابل آمرین به معروف و ناهیان از منکر، میگن آقا دلت پاک باشه شما چیکار داری به ظاهرش، دلش پاک هست. در پاسخ به برخی از این‌ها میشه این مثال زد بگیریم که آقا مثلاً شما می‌رید وارد یک رستوران میشید و ناگهان متوجه میشید که همسر شما با یک خانم دیگه سر یه میز دیگه نشسته و دارن گل می‌گن و گل می‌شنوند، و با همدیگه یه غذایی رو دارن میل می‌کنن خب این باعث میشه که شما عصبانی میشید، وقتی این صحنه رو می‌بینید بلند می‌شید می‌رید و به همسرتون خیلی جدی، بهش می‌گید که این خانم کیه که اینجا تو چرا با او داری مثلاً بگو بخند داری، بعد همسر شما برگرده به شما بگه من دلم پاک، من نسبت به این خانم هیچ احساسی ندارم، به ظاهر نگاه نکن که دارن باهاش می‌گم می‌خندم و باهاش نشستم و دارم چیز می‌خورم اما در دلم من فقط تو رو دوست دارم و اصلاً به این خانم هیچ احساسی ندارم. آیا شما به این اکتفا می‌کنید به این که دل همسرتون پاک باشه و هیچ احساسی با اون خانم نداشته باشه. به این اکتفا می‌کنید؟ هرگز اینجوری نیست. اون ظاهر نشان دهنده‌ی باطن افراد. گفتش از کوزه همان برون تراوت که در اوست. یک نفر بیاد شروع کنه به امیرالمومنین علیه السلام ناسزا بگه و وقتی همه دورش گرفتن و خواستن باهاش برخورد کنن بگن آقا من دلم پاک، تو دلم هیچی نسبت به امیرالمومنین نیست، هیچ کینه و نفرت نسبت به علی ندارم فقط دارم زبان ناسزا می‌گم. یقیناً این دو تا هیچ وقت با هم سازگار نیست.

یکی از سوالاتی که ممکنه گاهی اوقات افراد مطرح کنن اینه که میگن اقا شما چرا اومدی به این گناه داری گیر میدی، خیلی گناهان بزرگتر و مشکلات بزرگتری تو جامعه هست که شما باید برید اونهارو رسیدگی کنید، چرا میاید به این افراد توی کوچه و خیابون گیر میدید. ببینید بله درسته باید به گناه‌های بزرگم تو جامعه رسیدگی بشه، اساسا رسیدگی به گناه و توجه به گناه کوچیک و بزرگ نداره هم به گناه‌های بزرگ باید رسیدگی بشه و پرداخته بشه تو جامعه و هم به گناهان کوچیک، اینجوری نیستش که ما بگیم اقا مثلا اگر شما سرما خورده باشی و به دکتر مراجعه کنی به شما بگن اقا فعلا مریضای سرطانی اومدن توی بیمارستان هستن، ما باید به اونا رسیدگی کنیم شما برو بعدا بیا بیماری شما، بیماری خیلی مهمی نیست نه اینجوری نیستش هم باید به اون بیمار سرطانی رسیدگی بشه در بیمارستان و هم به اون کسی که سرما خورده، به هر دو باید رسیدگی بشه و جلوی هر دو باید گرفته بشه. گناه هم همینطوره، تو جامعه هم گناه کوچیک باید جلوش گرفته بشه، هم گناه بزرگ و ما در این شکی نداریم که گناهی که توسط مسئولین انجام میشه یا اون کسی که تو جامعه اسلامی مسئولیتی داره و اشتباهی از سر میزنه، اون باید خیلی جدی تر توسط مسئولین و مردم مطالبه گری بشه و جلوش گرفته بشه، در این شکی نیست باید جلوش گرفته بشه اما این به معنای غفلت از گناهان کوچیک تو جامعه هرگز نیست.

گاهی اوقات بعضی ها مخصوصا یه وقتایی شما میبینید یک بزرگتری تو جمع، وقتی شما تذکر میدید پیرمردی پیرزنی میگن اقا بزارید اینا جوونی بکنن، چرا جلوی لذت های این جوونی اینها رو میگیرید، باهاشون باید مهربون بود، با جوون ها باید مهربون باشیم. در جواب عرض میکنیم که ببینید اول لذت رو باید درست معنی کرد، این گناهی که این جوون داره انجام میده، در واقع لذت نیست ما فکر میکنیم که اینها لذت هست. لذت حقیقی جای دیگه است، لذت حقیقی اون نعمتیه که خداوند متعال برای افراد باتقوی وعده داده، گفتش که اگر لذت ترک گناه بدانی، اگر لذت ترک لذت بدانی دگر لذت نفس لذت ندانی، ما داریم در واقع با میوه های گندیده و گل بازی میکنیم و فکر میکنیم که داریم لذت میبریم. اونچه تو این دنیا از خوبی ها و خوشی ها ما داریم در مقایسه با اونچه در برزخ و قیامت منتظر ماست، اینها اصلا قابل مقایسه نیستش، مثل غذایی که جنین در رحم مادرش میخوره و فکر میکنه داره بهترین غذای دنیا رو میخوره اما وقتی میاد تو دنیا تازه میفهمه که چی داشته میخورده. این نکته اول، نکته دوم کی گفته جوونی کردن یعنی گناه کردن نه اتفاقا اگر در جوانی انسان قدر لحظات خودشو بدونه و تقوا داشته باشه و گناه نکنه این داره در واقع داره جوونی میکنه و مهربونی هم به این نیستش که ما اجازه بدیم دیگران برن تو چاه، بیفتن تو چاه، اتفاقا مهربونی در اینکه دست اونهارو بگیریم و اجازه ندیم که اونها به چاه بیفتن اگر من به جوانی که داره سیگار میکشه بهش توصیه کنم که سیگار رو بزاره کنار، من در واقع دارم بهش مهربانی میکنم و اگر چیزی بهش نگم این درواقع مهربانی نیست.

گاهی اوقات یه سوالی ذهن بعضی از افراد رو به خودش مشغول میکنه و اون اینه که من چطور امریه معروف و نهی از منکر کنم در حالی که خودم گاهی اوقات مرتکب گناه میشم. این مسئله ای که باعث میشه بعضی‌ها امریه معروف و نهی از منکر رو ترک کنن به این بهانه. ببینید اتفاقا بعضی از اصحاب امیرالمنین (ع) اومدن خدمت حضرت همین مطلب رو عرض کردن که یا علی ما تصمیم گرفتیم امریه معروف و نهی از منکر نکنیم تا موقعی که خودمون عامل باشیم، حضرت فرمودن خیر شما حتی اگر گاهی اوقات هم مرتکب گناه میشید، وظیفتون اینه که امر معروف و نهی از منکر رو انجام بدید ببینید اساسا خداوندی که امریه معروف و نهی از منکر رو واجب کرده میدونسته که چهارده معصوم بیشتر وجود نداره، یعنی بقیه مردم معصوم نیستن اما امر معروف و نهی از منکر واجب بر ایشون، باید انجام بدن همه ما وظیفه داریم که این واجب الهی رو انجام بدیم، هیچ مرجع تقلیدی نگفته که عدالت و عمل جزو شرایط امریه معروف و نهی از منکره، یعنی شما وقتی گناه نکردی و خودت عامل بودی امر معروف کن، نه ما وظیفمون گفتن امریه معروف و نهی از منکر کردنه. اتفاقا در روایات داریم که **وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ** **تَكُنْ مِنْ أَهْلِهِ**، شما امریه معروف کنید تا خودتونم اهل معروف بشید، خودتونم کارتون و اعمالتون درست بشه و اتفاقا یکی از راه‌های خودسازی، عمل به واجباته یعنی اگه شما میخواید خودسازی کنید باید واجباتون رو انجام بدید یکی از واجبات امر معروف و نهی از منکره، شما با ترک امریه معروف و نهی از منکر در واقع خودسازی رو کنار گذاشتین.

یکی از سوالاتی که ممکنه برای برخی مطرح بشه و بخوان به این بهانه این واجب الهی رو ترک کنن، اینه که میگن اقا ما باید از خانوادمون شروع کنیم. نباید بریم اول تو جامعه و امریه معروف و نهی از منکر کنیم بلکه در خانواده انسان باید کارشو انجام بده. کار خانواده که تمام شد اون موقع وارد جامعه بشه. در پاسخ عرض میکنیم ببینید رسیدگی به خانواده خیلی خوبه، اینکه انسان به خانوادش توجه داشته باشه به مسائل خانوادش توجه داشته باشه، خیلی خوبه این اولویت به معنا اینه که توجه بیشتری به خانواده بشه، نه اینکه خانواده مانع رسیدگی به جامعه بشه نه، اگر ما به خانواده رسیدگی میکنیم به این معنا نیست که اگر گناهی در جامعه دیدیم اون گناه رو بهش اهمیتی ندیم، اتفاقا اگر شما بخواهید به خانوادتون رسیدگی کنید باید فضای جامعه، فضای خوبی باشه به تعبیر مقام معظم رهبری مسئله ی فرهنگ مثل هواییه که ما تنفس میکنیم، اگر فرهنگ جامعه خراب باشه، این فضای تنفسی خانواده ی ما رو هم خراب میکنه، یعنی اگر تو جامعه ما دچار ایراد و مشکل باشیم مطمئنا این تاثیر در خانواده ما هم خواهد گذاشت. بنابراین توجه به خانواده به معنای عدم توجه به جامعه هرگز نخواهد بود.

متاسفانه وقتی به بعضیا میگوید که امر معروف و نهی ات منکر کنید میگن اقا دیگه کار از کار گذشته باید وایستیم خود امام زمان بیاد درست کنه و تنها کسی که از پس این قضیه برمیاد امام زمانه، ما دیگه نمیتونیم کاری انجام بدیم. اینها مثل کی میمونن مثال اینها اون کسیه که مهمون دعوت بکنه خونش، تمام کارهای خونه رو میسپاره به مهمون، یعنی ظرفای نشستشم میذاره مهمون بیاد بشوره، خونه رو هم مهمون بیاد جارو بزنه، غذا رو هم مهمون بیاد بذاره روی گاز همه ی کارها رو میسپارن برای مهمون، خودشون هیچ کاری انجام نمیدن. ما که منتظر امام زمان (ع) هستیم و خودمون هیچ کاری انجام نمیدیم و همه رو سپردیم به امام زمان ع ما هم مثالمون مثال همون هاست. اتفاقا امام زمان (ع) به ماها هیچ نیازی نداره. به امثال ماها که هیچ کاری انجام نمیدیم، در واقع ما به درد امام زمان نمیخوریم. امام زمان اگر بیاد باز هم در جامعه تنها میشه. امام حسین (ع) رو عمر سعد و یزید و شمر به تنهایی نکشتند. در واقع کسانی امام حسین (ع) رو به شهادت رسوندن، که پشتشو خالی کردن و او رو تنها گذاشتن در میدان نبرد و گفتن که امام حسین خودش بیاد کارو درست کنه، امام زمان (ع) اگه قرار باشه بیاد و همه ی کارها به گردن او بیفته، باز هم او در میدان تنها خواهد موند، منتظران واقعی امام زمان اون کسانی هستند که خودشون وسط میدان هستند و از اقا دعوت میکنند که تشریف بیارن، انشالله که عامل باشیم و جزو کسانی باشیم که زمینه رو برای آمدن امام زمان (ع) آماده میکنند.

یکی از سوالاتی که بعضیها مطرح میکنند یا مطالبی که میگن اینه که میگن اقا ما حیا می‌کنیم، ما رومون همیشه امر به معروف و نهی از منکر کنیم خجالت می‌کشیم از دیگران و نمیتونیم این کارو انجام بدیم. ببینید اگر شما دیدید یه نفر داره غرق میشه و علاوه بر خودش دیگران رو هم داره غرق میکنه، اینجا اگر کاری انجام ندید این دیگه اسمش حیا نیست، این اسمش خجالت نیست، این کوتاهی کردنه و این مسئولیت میاره گردن شما، اگر شما ببینید یه کسی تو جامعه داره کاری انجام میده که هم خودشو داره تو چاه میندازه، هم دیگران رو داره به سمت چاه میبره، اینجا باید شما اقدامی انجام بدید و تذکری بدید و جلوشونو بگیرید و اجازه ندید که اونا غرق بشن، یا تو چاه بیفتن، از انسانیت دور هست که اینجا سکوت کنیم تا اینها غرق بشن و به چاه بیفتن، خودشون و جامعه رو خرابش کنن یا مثلا بعضیا میگن که اقا خواهی نشوی رسوا هم‌رنگ جماعت شو، حالا که همه اینجورین دیگه تو هم نمیخواد جلو اینا وایستی، جلوی اینارو بگیری نه اینجوری نمیشه، مثلا همه سیگاری هستن خواهی نشوی رسوا، شما هم سیگاریشو. بعد یه مدت همه معتاد شدن هروئین میکشن، خواهی نشوی رسوا تو هم هروئین بکش، این نمیشه، یقینا هیچ عاقلی این رو به ما توصیه نمیکنه باید اونجایی که میبینیم جامعه داره ضربه میخوره از سر دلسوزی بهشون تذکر بدیم امام حسین (ع) به ما یاد داد که خواهی نشوی هم‌رنگ، رسوای جماعت شو اگر دیدی جامعه داره به اشتباه و خطا میره، جلو اشتباهشون رو بگیر، انسانیت تو و عقل تو به تو توصیه میکنه که امر به معروف و نهی از منکر کنی.

داریم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کنیم یکی از شبهاتی که مطرح میکنند یا سوالاتی که می‌پرسند، بعضی‌ها می‌گویند اقا پلیس از ما حمایت نمی‌کند، من اگر برم امر معروف به نهی از منکر بکنم هیچ دادگاه و پلیسی از من حمایت نمی‌کند، اینو من باید چیکار کنم. ببینید در جواب عرض میکنیم که اولاً ما هم قانون داریم برای حمایت از امر به معروف و نهی از منکر و هم در قوه قضاییه و نیروی انتظامی، به این مسئله کاملاً توجه هستن که باید از امر به معروف و ناحیان از منکر حمایت بشه این نکته اول. اما نکته ی دوم اینه که حتی اگر اون‌ها هم حمایت نکنن یعنی من یقین ندارم که از من حمایت میشه تو جامعه، ایا این وظیفه ی امر به معروف و نهی از منکر از گردن من ساقط میشه یا نه، یقیناً خیر من باید وظیفه شرعیمو انجام بدم. امام حسین ع در حالی امر به معروف و نهی از منکر کرد که در جامعه هیچ کس از او حمایت نکرد یعنی در غربت و تنهایی امام حسین امر به معروف و نهی از منکر کرد و هیچ وقت هم نگفت که چون مردم از من حمایت نمی‌کنند، پس من هم دست از امر به معروف نهی از منکر می‌کشم، نه ما باید وظیفمونو انجام بدیم اون روزی که حضرت امام (ره) سلطنت پهلوی قیام کرد تنها بود، کسی از او حمایت نمی‌کرد اما اون قیام کرد، امر به معروف و نهی از منکرش رو انجام داد. ما هم وظیفمونو که با شرایطش امر به معروف و نهی از منکر رو در جامعه انجام بدیم.

یکی از سوالات یا شبهاتی که گاهی اوقات بعضی‌ها مطرح میکنند اینه که اقا ما وقتی امر به معروف و نهی از منکر کنیم، تو جامعه انگشت نما میشیم، ضایع میشیم ابرومون میره، شائمون میاد پایین، بی کلاسیه. شما وقتی در یک جمعی شما امر به معروف و نهی از منکر میکنی از چشم همه میافتی، دیگه همه بایه نگاه تحقیرآمیزی بهت نگاه میکنند، به خاطر همین ما این کارو انجام نمیدیم. در پاسخ سه تا نکته رو عرض میکنم، نکته اول اینه که مهم اینه که انسان پیش خداوند متعال شائش پایین نیاد، کلاشش پایین نیاد، پیش مردم مهم نیست، حتی اگر خلائق هیچ شان و کلاسی برای ما قائل نباشن، ولی پیش خداوند متعال ارزشمند باشیم، این برا ما مهم‌تره، ثانیاً کلاس ما بالاتر جایگاه ما تو جامعه بالاتره؟ یا جایگاه امام حسین (ع)، وجود نازنین امام حسین (ع) امر به معروف و نهی از منکر کرد، تازه کاری با او کردن که هرگز با اون کارها رو نمیکنن، امام حسین (ع) رو به مصلخ بردن به شهادت رسوندن، عزیزانشو به شهادت رسوندن، خانوادشو به اسارت بردن، این اتفاقا هیچ کدوم برای ما نمیافته، اگر امر به معروف و نهی از منکر کنیم. بنابراین امام حسین با عمل خودش به ما یاد داد که نگران شان و کلاس خودتون تو جامعه نباشید. نکته سوم اینه که اتفاقا اگه شما این کارو بکنید جایگاهتون در نزد دیگران بالا میره، پایین نمیاد، یعنی وقتی افراد نگاه میکنند میبینن شما انقدر شخصیت مستقلی داری که وقتی میبینن کسی داره مسیر اشتباهی رو میره، مسیر انحرافی رو داره میره، در مقابلش می‌ایستی و بهش تذکر میدی و این استقلال فکری شما رو میرسونه جایگاه شما در نزد اونا اتفاقا بالا میره که پایین نمیاد.

چرا علما انجام نمیدن؟

داریم شبهات امر معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کنیم. گاهی اوقات بعضی‌ها برای شانه خالی کردن از این مسئولیت و واجب الهی می‌گن که چرا دیگران انجام نمیدن، یا مثلا می‌گن چرا علما انجام نمیدن؟ دیگران رو ما ندیدیم انجام بدن ما هم انجام نمیدیم. در جواب عرض می‌کنیم که اتفاقا خیلی از علما یا خیلی از افراد هستن که انجام میدن این واجب شرعی رو، دیگرانی هستن که انجام میدن اینجور نیست که بگیم هیچ کس انجام نمیده. این نکته‌ی اول، نکته دوم حتی اگر مثلا علما انجام ندادن یا دیگران انجام ندادن ایا این دلیل میشه که من هم اون واجب شرعی رو انجام ندیم؟ به هیچ وجه دلیل نمیشه، مثلا اگر من دیدم که یک کسی که اسمش عالمه نماز نمیخونه ایا منم بگم که خب چون ایشون نماز نمیخونه منم نماز نخونم؟ نه من فهمیدم که نماز یک واجب الهیه و باید انجامش بدم، چه دیگرانی که وظیفشونه، وظیفشونو انجام بدن یا انجام ندن، اینجوری نیست که ما این وظیفه‌ی شرعی رو به گردن همدیگه تو جامعه بندازیم و از زیر بارش شانه خالی کنیم. پیغمبر اکرم فرمودن اگر در جامعه‌ی مردم امر معروف و نهی از منکر رو انجام ندن و به گردن همدیگه بندازن منتظر عذاب الهی باشن، تو اون جامعه باید منتظر عذاب الهی بود، نباید شانه خالی کرد از مسئولیت خدا به گردنمان، این وظیفه‌ی الهی رو باید انجامش بدیم انشالله توفیق انجامش برای همه‌ی ما باشه.

شرایطش رو ندارم

یکی از شبهاتی که بعضی‌ها مطرح می‌کنند یا سوالی که مطرح میکنند اینه که اقا امر به معروف و نهی از منکر شرایطی داره، ما هم الان شرایطشو نداریم الان شرایط امر معروف و نهی از منکر نیست، بنابراین ما هم انجام نمیدیم در جواب باید بگیم که این کسانی که نمیخوان امر به معروف و نهی از منکر انجام بدن، در طول تاریخ، همیشه میگفتن اقا الان شرایطش نیست. وقتی امام حسین (ع) میخواست حرکت کنه، بعضیا میگفتن اقا کار شما خیلی خوبه ولی الان وقتش نیست، حضرت امام (ره) وقتی میخواست قیام کنه، بهش میگفتن اقا کار شما خیلی خوبه الان اما الان شرایطش نیست، دو سال پیش وقتی می‌گفتیم امر به معروف و نهی از منکر کنید، میگفتن اقا این حرف شما خیلی خوبه ولی الان شرایط امر معروف و نهی از منکر نیست، امروز همون حرفو میزنن یعنی یه عده‌ای همیشه معتقدن که شرایطش نیست و وقت امر معروف نهی از منکر نیست، در حالی که اینجوری نیست چهار شرط داره امر معروف و نهی از منکر، یک علم به معروف و منکر، یعنی شما بدونین این کاری که این اقا یا این خانم داره انجام میدن گناهه، ابی که داره اسراف میکنه حرامه، پس یک علم ب معروف و منکر. دو احتمال تاثیر و این احتمال تاثیر تقریبا در همه جا قطعیه، یعنی همه جا پنج درصد احتمال داره شما پنج درصد میتونی احتمال رو بدی که این حرف شما تاثیر داره، حتی اگر اونجا به نهی از منکر شما هیچ اعتنایی نکنه، ولی ممکنه درش تاثیر بذاره. سوم اینکه ادامه داشته باشه گناه و چهارم اینکه خطر بسیار زیاد نداشته باشه. بنابراین شرایط وجود داره و ما وظیفه مون اینه که امر به معروف و نهی از منکر به صورت بگو و برو انجام بدیم.

بعضی‌ها می‌گن اقا من اعصاب درست حسابی ندارم، اگر برم امر به معروف و نهی از منکر کنم و طرف برگرد یه چیزی بگه، منم ممکنه عصبانی بشم و مثلاً یه دونه بخوابونم در گوشش و مثلاً قضیه بدتر بشه، یا دعوا بشه یا مثلاً یه مشکلی ایجاد بشه. من نمیتونم جلوی عصبانیتمو بگیرم، به همین دلیل امر به معروف و نهی از منکر نمیکنم. ببینید این مثل این میمونه مثلاً یه نفر بگه اقا من چون درست وضو گرفتن رو بلد نیستم دیگه نماز نمیخونم. مقدمه‌ی واجب و اجبه، یعنی من برای اینکه نماز بخونم و این واجع الهی رو انجام بدم باید وضو گرفتن رو یاد بگیرم، نه اینکه بگم چون بلد نیستم پس نماز نمیخونم، باید برم وضو گرفتن رو هم یاد بگیرم اون مقدمه رو انجام بدم تا بتونم ذبل مقدمه که واجبه این رو هم انجام بدم. خب من عصبانیت باید برم کظم قیظ رو یاد بگیرم که عصبانی نشم. در مقابل حرف دیگران چون ما گفتیم بگو و برو یه تذکر بده و رد شو ممکنه که اون فرد برگرد به شما چهار تا فحش بده، عیب نداره شما برو دیگه نمون باید یاد بگیریم، کظم قیظ رو تا بتونیم این واجب الهی رو انجام بدیم و نکته‌ی دیگه اینه که اتفاقاً این واجب الهی یک راهی هست برای خودسازی، یعنی من باید یاد بگیرم که عصبانیت خودم رو فرو بخورم. یکی از راه‌های یاد گرفتنش همین امر به معروف و نهی از منکره. من در برخورد با دیگران باید تلاش کنم که عصبانی نشم تذکر بدم، حتی اگر اونها با من برخورد بدی کردن. بنابراین به بهانه‌ی عصبانی بودن نمیتونیم این واجب الهی رو کنار بذاریم.

بعضی از کسانی که امر معروف و نهی از منکر نمیکنن یکی از بهونه‌هاشون اینه می‌گن اقا ما اصلاً کارمون کار فرهنگی، من معلم قرآن هستم، اون یکی میگه من خودم اخوندم، اون یکی میگه من نمیدونم دبیر مدرسه هستم، ما کارمون کار فرهنگی داریم کار فرهنگی میکنیم ما دیگه نیاز نیست تو جامعه راه بیفتیم امر به معروف و نهی از منکر کنیم. ببینید دقیقاً اشتباه این افراد همینه که کار فرهنگی رو مساوی با امر به معروف و نهی از منکر گرفتن، در حالی که اینا یکی نیستن، با هم متفاوتن. کار فرهنگی یه کار مبنایی و کار ایجابیه باید انجام بشه، خیلی هم خوبه. **یدعون الی الخیر**، قرآن کریم میفرماید. اما امر به معروف و نهی از منکر یه کار سلبیه، اون به صورت فردی و تک به تک تو جامعه با شما با افراد مواجه میشید و انجام میدید یعنی شما تو کار فرهنگی یه کار عمومی انجام میدید، برای همه‌ی افراد، اما در امر به معروف و نهی از منکر، تک به تک، رو در رو افراد رو میبینید و اون اشتباهی که کرده، با یک زبان خوب و یک زبان لّین و یک امر به معروف و نهی از منکر کاملاً درست و صحیح، او رو به خطای خودش تذکر میدید، که این کارو انجام نده. بنابراین این دو تا هیچ وقت مثل هم نیستن. ایا شما که معلم قرآن هستی هر جا تو جامعه یک خطایی ببینی و اشتباهی ببینی تذکر میدی یا نمیدی این همیشه امر معروف و نهی از منکر. ایا شما که خودت طلبه هستی و منبری هستی ایا تو خیابون هم که راه میری اگه ببینی کسی اشتباهی میکنه تذکر میدی یا نمیدی. این همیشه امر به معروف. کار فرهنگی امر به معروف و نهی از منکر نیست اگر چه در جای خودش کار لازم و واجبیه.

یکی از سوالات یا شبههاتی که ممکنه مطرح کنن اینه که وقتی شما امر به معروف و نهی از منکر میکنی به شما بگن که اقا انقدر تعصب نداشته باش چرا اینقدر متعصبی. در جواب عرض میکنیم که روی حرف خدا ما متعصبیم بله، ممکنه که یک حرف غلطی باشه یک حرف بی دلیلی باشه، یک حرفی باشه که پشتش استدلالی نخوابیده، خب انسان نباید روش تعصب داشته باشه، اگر متوجه شد غلطه باید اون حرفو بذاره کنار، اما اگر شما میدونید یک حرفی درسته یا میدونید که این حرف رو خدا زده و یقین دارید که کلمات خدا و بیانات خدا عین حقیقت و درستی و به نفع همه هستش، باید رو این تعصب داشته باشی، باید رو این تعصب داشته باشیم و روش پافشاری کنیم. کلام خداوند متعال به نفع افراد و به نفع جامعه است اگر در یک جامعه ای دستورات خداوند مطالع اجرا بشه یقینا اون جامعه به سمت صلاح و فلاح و رستگاری حرکت میکنه. بنابراین باید رو حرف خدا تعصب داشته باشیم، یا گاهی اوقات بعضی از افراد میگن که اقا شما خیلی کلتون داغه شما که دارید امر معروف و نهی از منکر می کنید، خیلی کلتون داغه، چوونید داغید نمی فهمید دارید چیکار می کنید. در حالی که ما داریم به حرف خدا عمل می کنیم به دستور خدا عمل می کنیم. اگر به دستور خدا عمل کردن جوانیه، ما جوانی می کنیم. اما اگر به دستور خدا عمل کردن داغ بودن، ما داغیم. اما تلاش میکنیم که دستور خدا روی زمین نمونه و بهش عمل کنیم ایشالله خدا به هممون توفیق بده بتونیم به دستوراتش عمل کنیم.

یکی از شبههاتی که مطرح میشه بعضیا میگن که اقا اینایی که شما دارید امر به معروف و نهی از منکر می کنید اینا دیگه آب از سرشون گذاشته، اینا دیگه نصیحت درشون هیچ اثری نداره، اینار رو ولشون کنید دیگه. در جواب میگیم که ببینید امر به معروف و نهی از منکر واجب دینی هست، خدا به ما گفته این واجب رو انجام بدید ما باید وظیفمونو انجام بدیم، شاید در آینده به گفتن ما در او اثری ایجاد بشه، یا شاید ما به او میگیم ولی دیگری اثر می پذیره، یعنی گفتش به در بگو تا دیوار بشنوه. ما با گفتن به او ممکنه دیگران رو متاثر کنیم. علاوه بر اینکه ما وقتی می گیم به یه نفر وقتی تذکر می دیم، ما با او اتمام حجت کردیم و پیش خداوند متعال عذر خودمون رو موجه کردیم. یعنی اگر خداوند متعال اون دنیا یقه او رو گرفت دیگه یقه ما رو نمی گیره، چون ما به او امر و نهی کرده بودیم خودش گوش نکرده بود، یعنی اتمام حجت کردیم و عذر رو آوردیم عذر خودمون رو در نزد خداوند متعال موجه کردیم. اما اگر خدایی نکرده ما تذکر ندیم ما هم در گناه او شریک خواهیم بود و باید اون دنیا پاسخگو باشیم. بنابراین ما در هر صورت باید به واجب دینیمون عمل کنیم.

بعضی‌ها می‌گن امر به معروف و نهی از منکر برای ما هزینه داره یا برای ما خطر داره، یا ممکنه حقوقمون کم بشه، یا حتی ممکنه اخراج بشیم، به خاطر امر به معروف و نهی از منکر. ببینید در پاسخ عرض میکنیم که اتفاقاً امر به معروف و نهی از منکر نکردن و سکوت کردن هم هزینه داره، اتفاقاً ممکنه هزینه اون خیلی بیشتر هم باشه، شما اگر سکوت کنید و گناه در جامعه عادی بشه و همه گیر بشه آیا این خطر نداره؟ آیا اگر گناه همه گیر شد و فراگیر شد و حتی اومدن گناهکارا جلوی ما رو هم گرفتن و ما رو هم از انجام واجباتمون منع کردن، آیا این خطر نداره؟ آیا مندرس شدن و فراموش شدن احکام الهی تو جامعه خطر نداره؟ آیا خدای نکرده گرفتار عذاب الهی شدن چه در دنیا و چه در آخرت اینها خطر نداره؟ آیا اینها هزینه نیستش؟ یقیناً اینها هزینه است و اینها خیلی هزینش بیشتره. بله ممکنه من یک امر به معروف و نهی از منکر با شرایط خودش انجام بدم بگم و برم. ولی یه به تو چه هم بشنوم یا مثلاً چهارتا فحش بشنوم، ممکنه یه همچین هزینه ای بدم، اما در سکوت هزینه ی بیشتری رو نباید پرداخت کنم؟ حضرت امیر (ع) در نهج البلاغه میفرمایند که امر به معروف و نهی از منکر، دو نام از نام‌های الهی و دو مخلوق از مخلوقات خداوند متعال هستن که نه رزق کسی رو کم میکنند و نه عمر کسی رو کم میکنند کسی به وسیله امر معروف و نهی از منکر روزیش قطع نمیشه، عمرش کوتاه نمیشه، بلکه بر عکس چون اینها صدقه‌ی جاری است اینها هم روزی انسان رو انشالله زیاد میکنند هم عمر ادم رو طولانی می‌کنه.

یکی از سوالاتی که ممکنه برخی بپرسن یا به بهانه این سوال بخوان از زیر بار امر به معروف و نهی از منکر شانه خالی کنن، اینه که می‌گن اقا ما خیلی جاها تقیه می‌کنیم و امر به معروف و نهی از منکر نمی‌کنیم، چون اونجا جای امر به معروف و نهی از منکر نیست، ما هم تقیه می‌کنیم دیگه امر به معروف و نهی از منکر نمی‌کنیم تقیه هم که از امور دینی هست. یعنی در احکام دینی ما، تقیه هم وارد شده، انسان یه جایی باید تقیه کند، ما اینجا تقیه می‌کنیم.

ببینید در پاسخ عرض می‌کنیم که بله درست تقیه از احکام دینه و در یه مواردی انسان باید تقیه کنه، اما اونجا جاش این نیست، اینجوری نیست که هر جا ما یک منفعتی و یک مصلحتی خواست از ما دور بشه و ما یک منفعتی رو از دست دادیم سریع بریم سراغ تقیه. مثلاً اگه خواستیم یه جا انفاق کنیم بگیم چون ممکنه که پولم کم بشه، اینجا تقیه می‌کنم دیگه انفاق نمیکنم، صدقه نمیدم یا اگر یه جا خواستم نماز بخونم مثلاً ممکنه منو مسخره کنن و چون من اینجا ممکنه مسخره بشم دیگه تقیه می‌کنم نمازم رو هم نمیخونم. اینجوری همیشه نه تقیه برای موارد خاصیه مثلاً یکی از نیروهای اطلاعاتی ما نفوذ کرده در یک فرقه ای در یک گروهی و داره اطلاعات بسیار مهمی رو از بین اونها استخراج میکنه، تا اینا نتونن به اسلام به انقلاب ضربه بزنن به مملکت ضربه بزنن خب این شخص اونجا باید تقیه کنه همه‌ی اونچه که در عقیدش و در ذهنش هست اونارو نباید بیان کنه باید

از دین زده میشه

داشتیم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی میکردیم. یکی از شبهاتی که مطرح می‌کنن میگن که با گفتن و تذکر دادن ما ممکنه دیگران رو از دین زده کنیم و اونها دفع بشن، شما با تذکراتون مردم رو از دین زده می‌کنید. در جواب می‌گیم ببینید اتفاقا ما تمام تلاشمامون رو می‌کنیم که با زبان خوش بدون ناراحتی و با یک بیان شیرین به دیگران تذکر بدیم، تازه اون هم به روش بگو و برو یعنی بدون اینکه بخوایم ایجاد تنش بکنیم، فقط یک تذکری بدیم و عبور کنیم. بنابراین اولاً ما تمام تلاشمامون بر اینه که کسی زده نشه کسی ناراحت نشه و فقط تذکری بشنوه نسبت به کار خلافی که انجام میده، بی تفاوت از کنارش عبور نکنیم این تمام تلاش ماست. اما اگر باجود این باز هم کسی ناراحت شد یا زده شد مطمئناً منافع جامعه مقدمه بر منافع اشخاصه. ممکنه یک شخصی ناراحت بشه خب بشه اما اون شخص داره با گناه خودش جامعه رو از بین می‌بره و خراب میکنه و منافع جامعه رو داره تهدید میکنه و برای ما و برای ما منافع جامعه مقدمه بر منافع شخصه.

تقیه کنه و در خودش نگه داره بله اینجا باید تقیه بشه چون یک مصلحت خیلی بزرگتری رو داره تامین میکنه، اما اونجایی که اصل اسلام در خطر واجبات دینی در خطر و با اشاعه فحشا در جامعه دارن اصل دین رو زیر سال میبرن، جامعه رو دارن به انحطاط میکشن، منافع جامعه رو دارن از بین میبرن، اینجا دیگه اصلاً تقیه جایز نیست بلکه حرام هست. به تعبیر حضرت امام (ره) یک جاهایی تقیه حرام و انسان باید اونجا خیلی صریح و قاطع امر به معروف و نهی از منکر کنه.

یکی از بهانه‌هایی که گاهی اوقات افراد به خاطر اون امر به معروف و نهی از منکر نمیکنن اینه که میگن اقا این فردی که این گناه رو داره انجام میده یا این اشتباه رو داره انجام میده اتفاقاً خیلی ادم خوبیه از من خیلی بهتره، من چرا باید برم اونو امر به معروف و نهی از منکر کنم. در پاسخ عرض می‌کنیم که بله ما معتقد نیستیم که کسی که گناه میکنه از ما ادم بدتریه نه ممکنه خیلی هم از ما ادم بهتری باشه و اساساً ما معتقدیم که اینا از ما خیلی خوب ترن. دقت میفرمایید اون کارش هست که ما میخوایم به خاطر اون کارش تذکر بدیم و اساساً خیلی بهتره موقع نهی از منکر، شما اول او رو به خاطر کارهای خوبش تشویق کنید، بعد بهش بگید شما که انقدر خوبی بهتره که این کار رو هم انجام ندی و این یکی از بهترین شیوه‌های امر به معروف و نهی از منکره. اساساً نکته ای رو عرض کنم اونیه که ما باهش مشکل داریم گناه هست، نه گناهکار. ما با شخص گناهکار مشکل نداریم بلکه خیلی هم دوستش داریم و بلکه باید دوستش داشته باشیم و چون دوستش داریم، داریم نهی از منکرش میکنیم، چون دلمون براش میسوزه، دوست نداریم که به چاه بیفته و داریم نهی از منکرش میکنیم و نه اینکه ما فقط او رو دوست داریم بلکه خدا هم اون رو دوستش داشته خدا اون رو دوست داشته که به ما گفته برید نجاتش بدید امر به معروف و نهی از منکرش کنید. بنابراین اساس این واجب الهی برمیگرده به محبت به دیگران و اینکه دوست داریم اونها هم نجات پیدا کنن و خوبباشون تحت الشعاع بدیهاشون قرار نگیره.

یکی از شبهات امر به معروف و نهی از منکر در مسئله ی حجاب اینه که بعضی‌ها میگن اقا مگه تو بین این همه گناه فقط بد حجابی یا بی حجابی گناهه که شما همش به این گیر می‌دید. این همه گناه هست برید به گناه‌های دیگه هم گیر بدید. ببینید در پاسخ ما عرض میکنیم که بله فقط بی حجابی گناه نیست خیلی از اشتباه‌ها و خطاهایی که دیگران در جامعه انجام میدن، اینا باید تذکر داده بشه تازه این بین مردمه. اگر اشتباهی رو مسئولی انجام میده، به او هم باید تذکر داده بشه و از او هم باید مطالبه گری بشه، اگر رشوه بگیره اگر متکبرانانه برخورد میکنه با مراجعین خودش اگر فامیل بازی میکنه تو محل کارش یا اگر دزدی و اختلاسی میشه در یک اداره ای همه اینا باید تذکر داده بشه.

ما هم معتقدیم که تنها بد حجابی یا کشف حجاب گناه نیست گناه‌های دیگه هم تو جامعه هستش و باید بهش تذکر داده بشه اما یک نکته، شهید همت ایشون یه جمله معروفی داره که میگه هر موقع توی جبهه راه رو گم کردید که کدوم طرف خودیه و کدوم طرف دشمنه، ببینید که توپ خونه‌ی دشمن کجا رو داره میزنه هر جاری که اون داره میزنه اونجا خودیه دقت میفرمایین. ما هم الان امروز باید ببینیم دشمن رو چی خیلی داره کار میکنه دشمن کجا رو نشونه رفته، وقتی ما میبینیم که دشمن تمام هم و غم خودشو گذاشته رو مسئله حجاب، میفهمیم که این یکی از مهم‌ترین گناهی هست که الان تو جامعه داره اتفاق میفته و باید تذکر داده بشه. علاوه بر

یکی از سوالاتی که گاهی اوقات پرسیده میشه میگن که اقا ما قدرت بر امر به معروف و نهی از منکر نداریم ما نمیتونیم انجام بدیم این واجب الهی رو. در پاسخ عرض میکنیم اولاً قدرت جزو شرایط امر به معروف و نهی از منکر نیست یعنی در هیچ جا و هیچ رساله علمیه‌ای، هیچ مرجع تقلیدی نگفته که یکی از شرایط امر به معروف و نهی از منکر قدرته، بنابراین ما باید این وظیفه رو انجام بدیم. نکته‌ی دوم اینه که ببینید هیچ کس نگفته شما بیش از حد توانت این واجب الهی رو انجام بده، نه **لَا يَكْلَفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا** شما در حد توانت انجام بده ولی انجام بده. اگر در یک جمع فامیلی نشستی و دارن از کسی غیبت میکنن و شما میتونی از او دفاع کنی، پشت سرش از او دفاع کنی از ابروی او دفاع کنی وظیفه‌ی شماست که تو اون جمع با بیان لَین از اون شخص دفاع کنی و اجازه غیبت پشت سر او رو ندید، جلوی این حرام الهی رو بگیرد و ساکت نشینید، که اگر ما ساکت بشینیم در گناه اون جمع شریک هستیم، غیبت کننده و غیبت شنونده هر دو گناهشون یک اندازه است. بنابراین به اندازه گفتن و دفاع کردن که در قدرت همه ما هستش در توان همه ما هستش باید این وظیفه شرعی رو انجام بدیم.

اینکه اون گناهی که بیشتر تو جامعه اتفاق میفته بیشتر هم بهش تذکر داده میشه مثلاً اختلاس کننده نمیاد به صورت علنی اختلاس کنه. خب ما هم چون نمیبینیمش تذکر نمیدیم بهش، اما بعد حجاب رو میبینیم به صورت علنی تو جامعه داره بد حجابی میکنه یا بی حجاب، خب اینو که بیشتر میبینیم بیشتر هم تذکر میدیم. ان شالله که خدا توفیق عمل به امر به معروف و نهی از منکر و به همه ما عنایت بفرماید.

بعضی وقتا بعضی ها امر معروف و نهی از منکر نمیکنن بهانه شونم اینه میگن اقا ما که قدرتی نداریم مردم که نمیتونن کاری بکنن، این مسئولین هستن که باید بیان یه اقدامی بکنن یعنی اگر یک اشتباهی یه گناهی تو جامعه داره توسط مردم اتفاق میافته، مردم قدرتی ندارن که بخوان جلوش رو بگیرن، بلکه مسئولین هستن که باید بیان جلوش رو بگیرن.

ببینید در پاسخ چند تا نکته رو باید عرض کنم خدمتون، نکته اول اینه که نه اتفاقا اینجوری نیستش، یعنی مردم قدرت خوبی دارن و میتونن روی مسئولین تاثیر گذار باشن، به شرط اینکه مطالبه گری کنن. مسئولین چون میخوان رای خودشون رو در بین مردم از دست ندن بیشترین چیزی که توسط مردم مطالبه گری بشه، همون رو پیگیری میکنن. یعنی اگر یک مسئولی امروز بیاد روی کار و قول میده که من مسئله ی ورود زنان به ورزشگاه ها رو پیگیری خواهم کرد، به خاطر اینکه احساس میکنم مردم زیادی دارن اون رو مطالبه گری میکنن و برای اینکه رأی ش رو از دست نده، دنبال اون میفته. خب اگه ما مردم بریم مسئله حجاب رو از یک مسئول پیگیری کنیم، مطالبه گری کنیم اگه همه ی ما این کارو انجام بدیم، یا یک جمعیت قابل توجهی تماس بگیریم، با صدا و سیما و مسئله ی مثلا پوشش خانم ها تو سریال های تلویزیونی رو تذکر بدیم، هی تذکر بدیم، خب مسئولین وقتی ببینن که این مطالبه گری زیاد شد همون رو پیگیری میکنن. پس مردم قدرت دارن.

نکته ی دوم اینه قدرت اصلی دست مردمه نه دست مسئولین، یادتون باشه اون کسی که امیر المومنین علی (ع) رو بیست و پنج سال خانه نشین کرد مردم بودن و اون کسی که امیرالمومنین رو به قدرت برگردوند، باز هم مردم بودن. اون کسی که سال ۵۷ حکومت پهلوی رو به زمین زد مردم بودن و اون کسی که حضرت امام رو به قدرت رسوند، باز هم مردم بودن. این مردم هستن که قدرت دارن نه مسئولین. مسئولین هرچایی که مطالبه گری بیشتر باشه همونجا رو بیشتر پیگیری می کنن. بنابراین ما مردم قدرت داریم و وظیفه داریم که این واجب الهی رو، امر به معروف و نهی از منکر رو حتما انجام بدیم.

یکی از سوالاتی که ممکنه برخی بپرسن اینه که میگن اقا ما امر به معروف و نهی از منکر رو بلد نیستیم. به خاطر همین انجام نمیدیم. خب در جواب میگیم که باید یاد گرفت بهانه‌ی بلد نبودن بهانه‌ی خوبی برای انجام ندادن یک واجب نیست. مثل اینکه یکی بگه اقا من نمیتونم، بلد نیستم نماز بخونم پس نمیخونم. نه باید بره یاد بگیره تا نمازشو بخونه. امر به معروف و نهی از منکر باید بریم یاد بگیریم و انجامش بدیم نمیتونیم به بهانه بلد نبودن از زیر بار این مسئولیت شانه خالی کنیم. یا بعضیا میگن که ما بلدیم، امر معروف و نهی از منکر رو میدونیم باید چیکار کنیم. ولی ما ادم عصبانی هستیم تند مزاج هستیم، اگر ما به کسی تذکر بدیم و حرف ما رو گوش نکنه یا تذکر بدیم برگرده به ما حرف بدی بگه ما ممکنه باهش برخورد تندی بکنیم، یا مثلا دعوا مون بشه یا مثلا به زدو خرد ختم بشه به خاطر همین انجام نمیدیم با وجود که بلدیم، ولی چون ادم تند مزاجی هستیم امر معروف و نهی از منکر نمیکنیم. اون هم همین طور، درسته که امر معروف رو یاد گرفته، ولی باید بره خودش ساز کنه، رو خودش کار کنه تا بتونه خودش رو کنترل کنه و این واجب الهی رو انجام بده، به بهانه‌ی اینکه من عصبانی هستم و نمیتونم خودمو کنترل کنم نمیتونه این واجب الهی رو ترک کنه. این مثل اینه که به یکی میگی نماز بخون، وضو بگیر و نماز بخون میگه من وضو گرفتن رو بلد نیستم نماز و بلدیم ولی وضو رو بلد نیستم انجام بدم، خب به خاطر همین شما نماز نمیخونی، نه باید بری وضو رو یاد بگیر، هم وضو رو انجام بدی هم نمازتو بخونی، اون مقدمه و این ذیل مقدمه هر دو رو باید یاد بگیر و انجام بدی.

یکی از سوالاتی که مطرح میکنن میگن اقا امر به معروف و نهی از منکر یه کار خلاف قانونه نباید شما این کارو انجام بدید کار شما قانونی نیست در جواب عرض میکنیم که اولاً در اصل هشتم قانون اساسی مسئله امر به معروف و نهی از منکر صریحاً بیان شده یعنی در قانون اساسی ما این مسئله پیش بینی شده علاوه بر اینکه چندین سال در مجلس شورای اسلامی یک قانون بیست و چهار ماده ای در حمایت از امر به معروف و ناحیان از منکر تصویب شده و در حال اجراءست بنابراین کاملاً این عمل قانونیه و در کشور ما به صورت قانون درآمده ثانیاً حتی اگر اینها هم نبود امر به معروف و نهی از منکر جزو قوانین الهی واجب الهی خداوند متعال این واجب رو بر عهده ی ما قرار داده و همه ی احاد مسلمین باید این واجعب شرعی رو انجام بدهن و این بهانه که این کار قانونی نیست نمیتونه برای ما مستمسکی باشه که این وظیفه ی شرعیمون انجام ندیم یعنی اگر من دیدم که یه کسی وظیفه ی شرعیش رو انجام نمیده نمازشو نمیخونه اینجوری نیستش که منتظر باشم قانونی تصویب بشه و به من اجازه این اجازه رو بده که به ا بگم نمازتو بخون نه من وظیفم اینه که با یک زبان لین به او تذکر بدم که این واجعب شرعیشو ترک نکنه و نمازش رو بخونه.

داریم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی میکنیم گاهی اوقات بعضی از افراد وقتی که با آمرین به معروف و ناهیان از منکر مواجه میشن میگن اقا شما به جای اینک بیای به ما گیر بدی برو جلوی اختلاس هایی که تو این مملکت داره انجام میشه، برید جلوی اون ها رو بگیرید، برید جلوی گناه های بزرگ رو بگیرید، چرا اومدید به ما دارید گیر میدید.

در پاسخ چند تا نکته رو باید عرض کنیم ببینید جواب اول اینه که اگر ما بد حجاب بشیم به نظر شما مشکل اختلاس حل میشه؟ یعنی اگر شما الان حجابتو کنار بذاری و کشف حجاب بکنی مشکل اختلاس تو این مملکت حل میشه این گونه نیست که اگر ما به یک مشکلی نپردازی مشکلات دیگر بخواد حل بشه نه اینجوری نیستش ربطی نداره. مثل این میمونه که شما دو تا بیماری داشته باشی وقتی میری دکتر به یکیش رسیدگی کنی، یه نفر به شما بگه، آقا تو الان رفتی اینو بهش رسیدگی کردی اون یکی حل شد. ربطی نداره من باید به این رسیدگی کنم، به اون هم رسیدگی کنم، هم به بد حجابی تو جامعه باید رسیدگی بشه، هم به مشکلات دزدی و اختلاس مسئولین رسیدگی بشه. نکته ی دوم اینه که گناهکار دنبال خالی کردن شانیه خودش از زیر بار مسئولیته، به خاطر همین دنبال قیاس باطل میگردد، یعنی میگه اقا چرا شما به من گیر می دید برید به اون گیر بدید این یک قیاس باطله باید به بدی تو جامعه حساس بود، چه کوچک باشه چه بزرگ، اتفاقا باید به گناهان کوچک بیشتر حساس

بود، اون کسی که الان داره اختلاس میکنه، اون یه روزی تخم مرغ دزد بوده که الان شتر دزد شده. یه روزی قالیاق میدزدید امروز داره اختلاس میکنه. اگه اون روزی که قال پااق می دزدید جلوشو می گرفتیم امروز دیگه اختلاس نمی کرد. باید جلوی گناهان کوچکو بگیریم، تا جلوی گناهان بزرگ گرفته بشه و نکته سوم اینکه اتفاقا بزرگترین گناه در نگاه امیرالمومنین (ع) اون گناهی که کوچک شمرده بشه، دقیقا شما الان دارید این گناه بد حجابی و بی حجابی خودتون رو کوچک می شمارید، یعنی میگید اقا من کاری نمیکنم، که من مشکلی نداره این کارم، نه شما نگاه نکن. ببین چیکار داری میکنی؟ ببین نافرمانی چه کسی رو داری انجام میدی؟ تو داری نافرمانی خدا رو انجام میدی و با این نافرمانیت، تو جامعه داری عادی سازی میکنی و علنی میکنی. اون کسی که اختلاس میکنه اون مخفی میکنه اختلاس خودش رو، اما تو که داری گناه بد حجابی و بی حجابی میکنی، تو داری علنی تو جامعه این کارو انجام میدی و اینو کوچک می شماری در حالی که حضرت امیر فرمود بزرگترین گناه اون گناهییه که کوچک شمرده بشه. بنابراین باید به همه ی گناهها تو جامعه رسیدگی بشه و بهش پرداخته بشه.

یکی از شبهات یا سوالاتی که مطرح می‌کنن، میگن که اقا بیش از چهل سال از انقلاب گذشته و شما تازه یاد امر به معروف و نهی از منکر افتادید؟ خب چرا قبلا این کارو انجام نمی‌دادید. در پاسخ عرض می‌کنیم که نه اتفاقا اینجوری نیست. مسئله‌ی امر به معروف و نهی از منکر اوایل انقلاب، قبل از انقلاب، همیشه در بین علما و مراجع تقلید مطرح بوده. کتاب‌ها نوشته شده، سخنرانی‌ها شده، آیات و روایاتش بررسی شده. در بین مسلمین و قشر مذهبی مسئله‌ی امر معروف و نهی از منکر همیشه مطرح بوده، چیزی نیست که امروز و دیروز مطرح شده باشه و اگر من امروز دارم این مطلب رو تازه دارم بیان میکنم و تازه من به یادش افتادم، امامین انقلاب مرحوم حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری و مراجع تقلید، اونها سال‌های ساله که دارن به این مسئله تاکید میکنن و در موردش سخنرانی کردن و مباحث متعددی رو مطرح کردن. برای من این کار امروز و دیروز نیست. سال‌های زیادی که در این زمینه داره صحبت میشه و نکته سوم اینه که حالا گیریم تو این بیش از چهل سال، اصلا در مورد امر به معروف و نهی از منکر ما هیچ حرفی نزدیم، هیچ کاری نکردیم، به هر حال این یک واجب دینی که اگر تا حالا هم رو زمین مونده، امروز میخوایم دیگه رو زمین نباشه و بهش عمل کنیم. گفتش ماهی رو هر موقع از آب بگیری تازه است. وظیفه‌مون اینه که به این واجب الهی عمل کنیم.

گاهی اوقات برخی که مخاطب امر به معروف و نهی از منکر قرار میگیرن، میگن اقا خود قران گفته «لکم دینکم ولی دین» دین شما برای خودتون دین ما هم برای خودمون، چیکار به ما دارید؟ شما برید دین داری خودتونو بکنید، ما هم اعتقادات خودمونو داریم. با ما کاری نداشته باشید. طبق ایه قران در جواب عرض میکنیم این ایه که شما تلاوت کردید مربوط به سوره کافرونه خداوند قبل از این ایه میفهماید که «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» پیغمبر به کافران بگو یعنی این ایه برای کافران، برای مومنان نیست. در مورد مومنان می‌فهمند که «وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ» کرد هم‌دیگر رو امر به معروف و نهی از منکر میکنن، چرا؟ چون هم‌دیگه رو دوست دارن، چون نسبت به هم‌دیگه دلسوزن، مهربانن، «رَحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» هستن. ما چون شما رو دوست داریم، افراد جامعه رو دوست داریم، به خاطر دلسوزی که نسبت به دیگران داریم امر معروف و نهی از منکر می‌کنیم. این علتش اینه و نکته بسیار مهم در مسئله امر معروف و نهی از منکر اینه که، هیچ وقت منی که دارم امر معروف و نهی از منکر میکنم، هیچ وقت خودمو بهتر از طرف مقابل نمیدونم، اینجوری نیست که من خودمو بالاتر از او بدونم، نه بلکه او مطمئنا بهتر از منه چرا چون ممکنه اگر او در شرایط رشد من بود خیلی از من بهتر میشد. شاید در یک شرایط رشد کرده اینجوری شده، من اگه در شرایط رشد او بودم خیلی از اون بدتر می‌شدم. بنابراین ما از خود فرد هیچ تنفیری نداریم، از گناهش تنفر داریم و برای گناهش اصلاح گناهش تذکر میدیم بهش، انشالله که توفیق عمل به این واجب الهی برای هممون فراهم باشه حاصل باشه.

بعضیا می‌گن که ما امر معروف نهی از منکر انجام نمیدیم چون ریا همیشه به خاطر اینکه ریا نشه ما این وظیفه ی شرعی مونو انجام نمی‌دیم، در پاسخ عرض می‌کنیم، ببینید اولاً همون خدایی که گفته ریا نکنید، همون خدا گفته امر معروف و نهی از منکر رو انجام بدید. بنابراین ما داریم به دستور خدا عمل می‌کنیم و نباید کاری داشته باشیم که قیام همیشه یا همیشه. نکته‌ی دوم اینه که قصد قربت الی الله انجام دادن در امر به معروف و نهی از منکر شرط نیست، یعنی حتی اگر شما به قصد قربت هم این کار رو انجام ندید، باز هم این واجب از گردن شما ساقط نمیشه و باید امر و معروف و نهی از منکر رو انجام بدید. نکته سوم اینه که حتی اگر شما برای ریا هم این کار رو انجام بدید، دو تا جنبه داره کار شما، امر به معروف و نهی از منکر که از روی ریا انجام میشه ممکنه به درد صاحبش نخوره، یعنی اون کسی که امر معروف و نهی از منکر کرده ممکنه به دردش نخوره و خداوند متعال این عملشون رو نپذیره، اما دو نفر از این کار فایده میبرن یک اون کسی که گناه کرده، او نهی از منکر شده و در او تاثیر گذاشته نهی از منکر شما، یکی هم دیگران که کار خوب شما رو میبینن این اشاعه عمل خیر تو جامعه است. میبینن که یه عده ای هستن دارن امر معروف و نهی از منکر انجام میدن. بنابراین حتی اگر خود شما هم از اون بهره نبرید جامعه از اون یقیناً بهره‌مند میشه. انشالله توفیق عمل داشته باشیم.

بعضی‌ها می‌گن اقا این کسای که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنن، اینا برای چشم چرونی میان تو جامعه، تا امر به بهانه‌ی امر معروف و نهی از منکر به نوامیس مردم نگاه کنن، به زن و بچه مردم نگاه کنن. در پاسخ عرض می‌کنیم ببینید سه تا نکته رو باید توجه کنیم. نکته‌ی اول اینه که اگر کسی بخواد چشم چرونی کنه دیگه نمیره امر به معروف و نهی از منکر کنه، میره کار نگاه میکنه دیگه چه کاری حالا بره تذکر بده، میره کار خودشو انجام میده. ثانیاً اینکه شما همه رو بایه چوب می‌زنید این خیلی دقیق نیست، شما دارید به همه تهمت می‌زنید، به همه‌ی کسانی که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنن و تلاش دارن که جامعه رو از ناپاکی‌ها پاک کنن، از الودگی‌ها پاک کنن دارید به همه تهمت می‌زنید در حالی که این دقیق این جمله دقیق نیست و ممکنه خیلی‌ها یه همچین نیتی نداشته باشن و نکته سوم اینه که حتی اگر کسی امر به معروف و نهی از منکر کنه و در حین انجام این واجب الهی به گناه بیفته، مثلاً به نامحرم نگاه کنه یا به قصد نگاه کردن به نامحرم بره جلو و بخواد تذکر بده، او واجب الهی از گردنش ساقط نمیشه، باید واجب الهی انجام بشه، در کنارش باید گناه هم ترک بشه، یعنی ما به بهانه‌ی ترک گناه نمی‌تونیم واجب رو ترک کنیم، بلکه باید واجب رو انجام بدیم، گناه رو هم ترک کنیم.

داشتیم شبهات امر معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کردیم. بعضیا میگن اقا بیش از چهل سال بعد از انقلاب شما امر به معروف و نهی از منکر کردید، چه فایده ای داشت، نمیخواید دست بردارید از این کار بیهوده‌ای که تو این چندین سال انجام دادید، که باز دوباره دارید امر معروف و نهی از منکر می‌کنید. در پاسخ چند تا نکته باید بیان بشه، نکته اول اینکه انصافا و واقعا تو این چند سال امر معروف و نهی از منکر انجام شده، جمله دقیق تر به نظر میرسه اینکه ما باید بگیم بیش از چهل سال در جمهوری اسلامی امر به معروف و نهی از منکر انجام نشده، کجا امر به معروف و نهی از منکر انجام دادیم، ایا ما هر گناهی رو که تو جامعه دیدیم، نهی از منکر کردیم؟ ایا ما هر خطا و اشتباهی که از مسئولین دیدیم مطالبه گری کردیم؟ ایا ما هر خطا و اشتباهی که تو صدا و سیما دیدیم، در قوه قضایی دیدیم، در بین نمایندگان مجلس دیدیم، در بین رئیس جمهور و وزرا دیدیم ایا اینو مطالبه گری کردیم؟ ما مردم واقعا نکردیم، ایا هر گناهی تو سطح جامعه اتفاق افتاد، ایا ما اینو تذکر دادیم؟ ما هیچ وقت این تذکر ها رو ندادیم و واقعا کوتاهی کردیم. ثانيا حالا بر فرض اینکه ما تو این چند سال انجام دادیم، یعنی فرض رو برای این می‌ذاریم که در این بیش از چهل سال در جمهوری اسلامی امر معروف و نهی از منکر انجام شده، خب شما ببینید ما با وجود اینکه امر به معروف و نهی از منکر کردیم، وضعیت جامعه اینه، به این روز افتادیم، ببینید اگر نمی‌کردیم، چه اتفاقی می‌افتاد. این مثل این

میمونه که یه نفر سال‌های سال، هر شب دندوناشو مسواک زده باشه بعد یه روزی، بعد از بیست سال، سی سال دندون درد بگیره و مجبور بشه بره دندون پزشکی بعد برگرده بگه اقا چه فایده از این مسواکی که من تو این بیست، سی سال زدم. آخرشم اومدم دندونپزشکی، یا مثلا یکی بهش بگه تو این همه مسواک زدی، آخرشم اومدی دندونپزشکی، چه فایده ای داشت. خب در جواب می‌گیم که بین اگر نمی‌زد چه اتفاقی می‌فتاد. با وجودی که مسواک زده اینجوری شده اگر نمی‌زد چه اتفاقی می‌افتاد. ما جامعه مون به این روز افتاده، اگر نمی‌کردیم امر به معروف و نهی از منکر، چه اتفاقی می‌خواست بیفته و نکته اخر اینکه ما باید بگیم که خب در امر به معروف و نهی از منکر شما میگی، هیچ فایده ای نیست، سوال ما اینکه که در سکوت چه فایده ای هست، اگر سکوت کنیم و بی تفاوت باشیم چه فایده ای داره بر جامعه، امام حسین (ع) رو امر به معروف و نهی از منکر شهید نکرد، امام حسین (ع) رو ترک امر به معروف و نهی از منکر شهید کرد. اونی که باعث شد امام حسین تنها بشه، بی تفاوتی مردم بود، این بی تفاوتی ضرر میزنه به جامعه و هیچ سودی نداره، در سکوت سود نیست، در ترک امر معروف نهی از منکر، جامعه هیچ سودی نخواهد برد.

یکی از شبههاتی که مطرح میکنند اینه میگن آقا ما زورمون نمیرسه، جامعه خیلپاشون رفتن سمت گناه ما دیگه نمی‌تونیم با امر به معروف و نهی از منکر اینها رو درست کنیم. در پاسخ باید عرض کنیم ببینید مثلاً یه خانواده‌ای عزیزشون به کما رفته و فقط با وسیله وسایلی که بهش وصل کردن، با دستگاه‌هایی که بهش وصل کردن، قلبش داره کار میکنه، مغزش مثلاً داره کار میکنه خب ما بیایم بگیم که اقا این دیگه امیدی نیست به زنده موندن، این بنده خدا دستگاه رو ازش جدا کنه دیگه فایده ای نداره. نه اینجوری نیست اون خانواده حتی اگر یک درصد امید داشته باشن به زنده شدن و برگشتن بیمارشون، تاکید میکنند که این دستگاه‌ها وصل باشه و حاضرن تمام زندگیشونم خرج کنن که این بیمار ولو با اون یک درصد برگرده، یعنی گاهی اوقات یک درصد امید به یک خانواده، این توان و این قدرت رو میده که حرکت کنن، برای اینکه به نتیجه برسن و به هدف برسن. تو جامعه ای که ما میگیم اقا گناه همه رو گرفته ما زورمون نمیرسه، ایا یک درصد ما امید داریم که بتونیم موفق بشیم و گناه رو از بین ببریم تو جامعه یا نه، یقیناً این یک بلکه بیش از یک درصد احتمال تاثیر و موفقیت رو داریم. پس باید تلاش کنیم. نباید با این بهانه که گناه همه جامعه رو گرفته امر به معروف و نهی از منکر رو ترک کنیم، بلکه باید با تمام امید ادامه بدیم و تلاش کنیم که جامعه رو نجات بدیم. مرحوم ایت الله حق شناس (ره) فرمودند که شما امر به معروف و نهی از منکر کنید خدا خودش جامعه رو درست می‌کنه.

یکی از سوالاتی شبههاتی که مطرح میکنند، اینه وقتی ما میگیم امر به معروف و نهی از منکر باید انجام بشه، بعضی‌ها میگن اقا اگر ما قرار باشه امر به معروف و نهی از منکر بکنیم، صبح تا شب باید امر به معروف و نهی از منکر بکنیم، چون تو جامعه هر جا راه میریم یه مشکلی هست، یه گناهی هست، اینو باید چیکار کنیم؟ ببینید در پاسخ چند تا نکته رو من توجه میدم بهش. اولاً ما به همه که نمی‌خوایم تذکر بدیم، به کسانی که گناه می‌کنن، باید تذکر داده بشه، یا خلاف قانون انجام میدن قانون رو رعایت نمیکنن، ما به اینها قرار هست تذکر بدیم، نه به همه افراد جامعه، این نکته اول. نکته دوم، هر چقدر که در توانمون هست باید تذکر بدیم، ما نباید بیش از حد توانمون به دنبال امر به معروف و نهی از منکر باشیم، اونقدری که میتونیم باید تذکر بدیم. اونقدری که در توانمونه، خدا بیشتر از توانمون از ما انتظاری نداره و اینم یادمون باشه که امر به معروف و نهی از منکر نه عمر ما رو کم میکنه نه روزی ما رو کم میکنه، امیرالمومنین علی (ع) فرمودن که امر معروف نه عمر شما رو کم میکنه نه روزی تونو کم میکنه، بنابراین هیچ نگران نباشید از اینکه بخواید یه وقتی تعداد زیادی رو امر به معروف و نهی از منکر بکنید. ثالثاً نکته سوم اینه، ایا با نگفتن ما جامعه بهتر میشه یا بدتر میشه، یقیناً بدتر میشه. اگر ما نگیم به این بهانه که صبح تا شب اگه بخوایم بگیم، باید بگیم. این جامعه رو بدتر می‌کنه، یقیناً بهتر نمی‌کنه، روسری‌ها عقب‌تر میره، کم کم روسری‌ها برداشته میشه. بنابراین اونقدری که در توانمون هست باید بگیم تا انشالله بتونیم در حد خودمون جامعه رو به بهبود ببریم.

بعضی‌ها می‌گن آقا شما با امر به معروف و نهی از منکر جامعه رو دچار دو قطبی می‌کنید، در حالی که مقام معظم رهبری فرمودن به هیچ وجه کسی حق نداره جامعه رو دچار دو قطبی کنه. در پاسخ چند تا نکته رو باید عرض کنم. اولاً منظور مقام معظم رهبری از دو قطبی، دو قطبی‌های سیاسی، دو قطبی‌های فرقه‌ایه، دو قطبی‌های قومی و قبیله‌ایه، مثلاً حضرت اقا می‌گن دو قطبی سیاسی نکنید، جامعه رو اون بلایی که بنی صدر بر سر جامعه آورد، شما این کارو انجام ندید، یا دو قطبی‌های فرقه‌ای یا قومی و قبیله‌ای، عرب و کرد و لرتوی جامعه با فارس و ترک همه در کنار هم باید زندگی کنن، نباید جامعه چندقطبی یا دو قطبی بشه به واسطه‌ی اینها، این نکته‌ی اول. نکته‌ی دوم دو قطبی حق و باطل همیشه در طول تاریخ وجود داشته، ما نمی‌تونیم دو قطبی حق و باطل رو از جامعه حذفش کنیم. اون که خداوند متعال دستور داده، باید در جامعه اجرا بشه و اونچه خداوند نهی کرده باید از جامعه حذف بشه، امر به معروف و نهی از منکر دو قطبی حق و باطله، خود مقام معظم رهبری می‌فهمن که جامعه‌ی اسلامی هرگز با گناه کنار نخواهد آمد. الان بسیاری از مخالفین جمهوری اسلامی به این خاطر با جمهوری اسلامی مخالفت می‌کنند که با گناه کنار نمی‌آید، دقت می‌فرمایید، بنابراین دو قطبی حق و باطل، این دو قطبی که همیشه در طول تاریخ بوده و اصلاً امکان حذف شدن اون هم از جامعه اسلامی نیست و نکته‌ی آخر این که اتفاقاً اون کسانی که گناه می‌کنن، جامعه رو دارن دچار دو قطبی

می‌کنن، این یادمون باشه برید به اونایی که گناه می‌کنن بگید، اقا با گناهتون جامعه رو دچار دو قطبی نکنید، چرا به کسانی که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنن، می‌گه جامعه رو دارن دچار دو قطبی می‌کنن، اون کسی که داره خلاف می‌یره اگر کسی بهش چراغ داد یا بوق زد که اقا داری خلاف می‌ای این جامعه رو دچار دو قطبی نکرده اون که داره با خلافتش جامعه رو دچار اختلاف و تشتت می‌کنه، اون کسی که صف رو رعایت نمی‌کنه، اگه بهش گفتیم صف رو رعایت کن، ما جامعه رو دچار دو قطبی نکردیم اون هست که داره جامعه رو دچار دو قطبی می‌کنه.

گاهی اوقات وقتی به دیگران تذکر میدیم میگویند که اقا مشکلات اقتصادی باعث شده که مردم به گناه بیفتند، در روایت هم داریم که پیغمبر فرمود اگر فقر از در وارد بشه ایمان از پنجره خارج میشه. بنابراین علت اینکه میبینید مردم دارن گناه میکنند اینه که مشکلات اقتصادی دارن، دچار فقر شدن و از این مسائل. در پاسخ چند تا نکته رو باید عرض کنیم نکته‌ی اول اتفاقا بسیاری از کسانی که دچار فساد و گناه میشن اصلا فقیر نیستن، یعنی شما تو جامعه نگاه کنید اتفاقا اونایی که پول دارتر هستن، فساد بیشتری هم دارن. نکته‌ی دوم، اتفاقا قرآن کریم برعکس این رو می‌فرماید «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ * أَنْ رَأَى اسْتَعْنَى» انسان وقتی ثروتمند شد و بی نیاز شد طغیان میکنه و گناه می‌کنه، لذا شما در طول تاریخ نگاه کنید بسیاری از طغیانگران ثروتمندان تاریخ بودن، فرعون‌ها، نمرودها، قارون‌ها، ابوجعل‌ها، ابوسفیان‌ها، تمام این‌ها کسانی بودن که ثروتمند بودن اما عامل فساد در جامعه بودن، برابراین، این‌گونه نیست که فقیر همیشه بی ایمان و فاسد باشه و نکته آخر اینکه این روایت خبری نیست، بلکه هشداریه، این روایت داره میگه اقا مراقب باشید که فقر ایمان شما رو از بین نبره، نه اینکه خبر بده که هر موقع فقر امد، ایمانه از بین میرود، نه خلیا فقیر بودن اما با ایمان بودن. خود پیغمبر اکرم، اهل بیت و بسیاری از شهدا و علمای ما در عین اینکه فقیر بودن خیلی هم با ایمان بودن و ایمانشون رو حفظ کردن. بنابراین این دو تا مسئله فقر و بی ایمانی هیچ ضرورت و تلازمی با هم دیگه ندارند.

یکی دیگه از شبهات امر به معروف و نهی از منکر اینه بعضی‌ها میگویند اقا الان وقت امر به معروف و نهی از منکر نیست. الان ما تو یک برهه خیلی حساسی هستیم، الان امر به معروف و نهی از منکر نباید انجام داد، الان نزدیک انتخابات هست، الان نزدیک بیست و دوم بهمنه، الان نزدیک عیده، الان آخر سال، الان اول سال، به هر حال هر موقعی میگویند که الان وقتش نیست. ببینید در پاسخ باید بهشون بگیم که خوب پس دقیقا کی وقت امر به معروف و نهی از منکره، یعنی امثال اینها در طول تاریخ همیشه گفتن که الان وقت امر به معروف و نهی از منکر نیست. اون روزی که امام حسین (ع) حرکت کرد که از مدینه خارج بشه یا از مکه میخواست خارج بشه یه عده ای جلوی امام رو گرفتن، گفتن اقا الان وقتش نیست الان این کارو نکنید، اون روزی که حضرت امام (ره) قیام کرد بر علیه پهلوی، یه عده ای به امام می‌گفتن الان وقتش نیست این کارو انجام ندید، در نجف بعضی از علما به امام می‌گفتن الان وقتش نیست، انجام ندید. خوب به هر حال همیشه یا اول یه چیزیه، یا وسط یه چیزیه، یا آخر یه چیزیه. یا اول ساله، یا آخر ساله، یا وسط سال هست. همیشه یه مناسبتی هست ما نمیتونیم به خاطر این مناسبت‌ها، امر به معروف و نهی از منکر رو کنار بزاریم، علاوه بر اینکه در شرایط وجوب امر معروف و نهی از منکر هیچ زمان و مکان خاصی قید نشده، در همه زمان‌ها و همه مکان‌ها امر معروف و نهی از منکر به گردن ماست و باید انجام بدیم.

یکی دیگه از شبیهاتی که مطرح میکنند، میگن اقا نباید برخورد با منکر سرخود باشه، بعضی از بزرگان ما هم این حرف رو زدن، بله نباید برخورد سرخود باشه خب ایا این به این معناست که دیگه کسی امر به معروف و نهی از منکر انجام نده. ببینید در پاسخ عرض می‌کنیم که امر به معروف و نهی از منکر در مرتبه ی تذکر لسانی، وظیفه ی همه است. هم اصل هشتم قانون اساسی این حق رو به همه ی مردم میده، هم قانون حمایت از امرین به معروف و ناهیان از منکر این حق رو به همه مردم میده که تذکر لسانی بدن به کسانی که خلاف قانون یا خلاف شرعی رو انجام میدن. بنابراین در مرتبه ی تذکر لسانی اینجا هیچ برخوردی انجام نمیشه که بگیم برخورد سرخود بوده یا نه. منظور کسانی که میگن برخورد سرخود انجام ندید یعنی کتک زدن یعنی برخورد یدی کردن، برخورد فیزیکی کردن، این حق مردم نیست، اینو باید به حاکمیت بسپارند، ولی در حد تذکر لسانی وظیفه همه هست و همه مردم باید این کار رو انجام بدن.

یکی دیگه از شبیهاتی که مطرح میکنند تو مسئله ی امر به معروف و نهی از منکر، میگن اقا کی گفته امر معروف و نهی از منکر واجب فراموش شده است، به هیچ وجه هم تو جامعه ما امر به معروف و نهی از منکر فراموش شده نیست. چرا شما همش این کلمه رو به کار می‌برید. در پاسخ عرض می‌گیم، ببینید دو تا نکته رو توجه بفرمایید. نکته اول اینه که اولاً انصافاً اگر کلاهمونو قاضی کنیم تو این چند سالی که از جمهوری اسلامی گذشته چقدر ما امر به معروف و نهی از منکر رو بهش مقید بودیم؟ ایا ما تمام گناهایی که تو جامعه می‌بینیم و خلاف قانون‌ها و خلاف شرع‌هایی که می‌بینیم، تذکر میدیم یا نه؟ انصافاً نه، ما تذکر نمیدیم. ثانیاً حتی اگر اینگونه هم بوده باشه ما همیشه هم تذکر داده باشیم وضعیت جامعه هم امروز نشون میده که اگر ما همین یه ذره امر به معروف و نهی از منکر که انجام میدادیم رو هم اگر انجام نمیدادیم، خیلی فاجعه‌تر بود و خیلی بدتر میشد. این وضع نشون میده که ما حتماً باید این کارو انجام بدیم و ادامه بدیم علاوه بر اینکه در تذکر امر به معروف نهی از منکر فقط یک نگاه رو که بی‌حجابی یا کشف حجاب باشه ما نباید در نظر بگیریم، بلکه امر به معروف و نهی از منکر هم شامل مسئولین میشه، یعنی مطالبه گری از مسئولین میشه، اگر ما جایی دیدیم یک مسئول، یک وزیر، یک نماینده مجلسی، یه کسی که مسئولیتی داره حتی در شهرداری، وظیفشو درست انجام نمیده، ما باید بهش تذکر بدیم. ما تو این زمینه در مطالبه گری از مسئولین خیلی ضعیف

یکی دیگر از شبههاتی که گاهی اوقات بعضی‌ها مطرح میکنند می‌گن آقا امر به معروف و نهی از منکر واجب کفاییه، یعنی اگر یه نفر انجام داد دیگه از گردن بقیه ساقطه، خب تو جامعه حتما هستن کسانی که امر به معروف و نهی از منکر میکنند، دیگه لازم نیست ما هم انجام بدیم. ببینید در پاسخ عرض می‌کنیم واجب کفایی یعنی اگر به اندازه کفایت اقامه شد توسط مسلمانان، از گردن بقیه ساقطه، مثلا دفن میت مسلمان واجب کفاییه، یعنی اگر یه تعداد کافی بودن که میت رو دفع کنن مثلا باید به اندازه‌ی ده نفر پونزده نفر بودن غسل بدن، کفن کنن، دفنش کنن، این دیگه از گردن بقیه ساقطه نه اینکه یک نفر باشه از گردن بقیه ساقطه نه واجب کفاییه، یعنی به حد کفایت اگر بودند و انجام شد از گردن بقیه ساقطه. در امر به معروف و نهی از منکر حد کفایت اون موقعی که گناه از بین بره، یا اگر از یک مسئول مطالبه‌گری کردیم اون مسئول عذرخواهی کنه اینجا دیگه امر به معروف و نهی از منکر انجام شده، یعنی به حد کفایت رسیده یا اینکه یک نفر انجام بده با امر به معروف و نهی از منکر، واجب کفایی است یعنی به حد کفایت انجام بشه، یعنی اینقدر گفته بشه که گناه از بین بره اینو بهش می‌گن واجب کفایی.

عمل کردیم و واقعا فراموش شده. تو این زمینه علاوه بر اینکه در بین مردم، هم در تذکر لسانی بین مردم نباید فقط به یک گناه توجه کنیم، هر جا که می‌بینیم خلاف قانون یا خلاف شرعی داره انجام میشه، حتی اگر یک نوجوانی داره سیگار میکشه، اینجا جا داره که تذکر بدیم با زبان لین و خوب که ان شالله تاثیرگذار باشه.

یکی از سوالاتی که گاهی سوال میپرسن مطرح می‌کنن اینه که آقا ایا در موقع امر به معروف و نهی از منکر. حتما باید دلیل و منطق و استدلال بیاریم برای طرف مقابل یا نه همین که بگیم این کار گناه کافیه. ببینید در پاسخ عرض میکنیم بله خوبه که یه جاهایی ادم دلیل بیاره، استدلال بیاره، منطقی صحبت کنه، یقینا استدلال آوردن خیلی در اقناع طرف مقابل تاثیر گذاره، ولی همیشه لازم نیست ما این کار انجام بدیم و همیشه هم نمی‌تونیم این کار انجام بدیم بلکه یه جایی فقط باید بگیم و بریم یه تذکری بدیم و رد بشیم، یا دلیلمون اینه اقا خدا گفته، دستور خداست، کی گفته؟ خدا گفته تو باید بندگی خدا رو بکنی، ما بنده‌ی خدا هستیم، دستورات خدا رو باید انجام بدیم، اونچه خدا می‌پسنده رو باید انجام بدیم نه اون که خودمون میپسندیم رو، یعنی بعضیا فکر می‌کنن که فقط در صورتی باید دستورات خدا رو انجام بدن که دلیلش اونها رو قانع کنه، در حالی که اینجوری نیست، خداوند متعال یه جاهایی بدون اینکه هیچ دلیلی رو بگه، فقط دستور رو داده تا امتحان کنه بندگی ما رو ما چقدر بنده خدا هستیم، ایا عمل می‌کنیم به دستورات و یا عمل نمی‌کنیم. ما گاهی اوقات از یک دکتر رومون همیشه دلیلشو پرسیم، دستوراتی که می‌ده همه رو اجرا می‌کنیم، هیچ دلیلی ازش نمی‌پرسیم، اما تا به خدا میرسه ازش دلیل می‌خوایم می‌گیم چرا باید من نماز بخونم؟ چرا باید روزه بگیرم؟ چرا باید حجابم رعایت کنم؟ برابراین، همه جا نیاز به استدلال آوردن و دلیل آوردن نیست، یه جاهایی باید بگیم که اقا تو بنده خدا هستی، باید دستور خدا رو اجرا کنی.

یکی دیگه از شبهات اینه که بعضیا میگن آقا باید احراز صلاحیت بشه تا اجازه پیدا کنه امر به معروف و نهی از منکر کنه. کسی که احراز صلاحیت نشده نباید امر به معروف و نهی از منکر بکنه. در پاسخ می‌گیم اقا منظور تون از احراز صلاحیت چیه؟ منظور شما اینه که باید آموزش دیده باشه، خوبه اگر یه کسی آموزش ببینه بعد بره اقدام به امر به معروف و نهی از منکر بکنه. این خیلی خوبه اما در حد تذکر لسانی با ملایمت و ملاحظت، این دیگه نیاز به آموزش خاصی نداره همه مردم میتونن با ملایمت و ملاحظت امر به معروف و نهی از منکر کنن، یه تذکر لسانی بگن و برن این دیگه نیاز به آموزش خاصی نداره. یه موقع است که منظور شون از احراز صلاحیت اینه که باید یک حکمی یه کارتی از یک مرجع قانونی داشته باشه تا بتونه امر معروف و نهی از منکر کنه، این رو هم عرض می‌کنیم که نه به هیچ وجه اینجوری نیستش، امر به معروف و نهی از منکر در حد تذکر لسانی طبق اصل هشتم قانون اساسی وظیفه‌ی همه آحاد مردمه و همه وظیفه دارن اینو انجام بدن، قانون اینو میگه، شرع همین رو میگه، یعنی از نظر شرعی هم امر به معروف و نهی از منکر کردن نیاز به داشتن کارت و مجوز نداره. این هم نکته دوم. اما نکته سوم، گاهی بخواد بعضیا منظور شون اینه احراز صلاحیت داشتن یعنی اینکه خود اون کسی که امر به معروف و نهی از منکر میکنه خودش عامل باشه، آدم خوب و با تقوایی باشه، اون موقع جلوی گناه دیگران رو بگیره، یا جلوی خلاف قانون دیگران رو بگیره، در پاسخ باید بگیم اینم نیستش، یعنی در هیچ

همه مشکلات حل شده؟

گاهی اوقات وقتی به یه نفر تذکر میدیم، مثلا بگیم خانم حجابتون رو رعایت کنید، میگه الان شما همه مشکلاتتون حل شده همین یه دونه مونده، گاهی اوقات این سوال رو مطرح میکنن یا این نکته رو میگن. در جواب ما ببینید چند تا جواب میشه داد. اولین جواب باید بگیم که خب شما الان اگر روسری تونو بدید عقب، کشف حجاب کنید مشکلات دیگه حل میشه، اینجوری نیست که شما اگه این کار رو بکنین مشکلاتمون حل میشه، اصل مشکلات دیگه هست با این کار شما مشکلی حل نمیشه، بلکه مشکلی به مشکلات دیگه اضافه میشه. نکته دوم اینکه که ببینید وقتی کسی بیمار میشه این بیماری باید درمان بشه، اگر دو تا بیماری داشته باشه، هر دو باید درمان بشه، یعنی اگه یه نفر سرطان داشته باشه هم زمان سرما خوردن باشه، نمیگیم که اقا ما فعلا با سرماخوردگی تو کاری نداریم، باید بریم سرطان تو رو درمان کنیم. ربطی نداره هر دو باید درمان بشه، اگر یه جامعه ای دچار مشکل هست هم مشکل اقتصادی داره، هم مشکل فرهنگی داره، باید هر دو درمان بشه دلیل نمیشه چون مشکلات اقتصادی هست، دیگه به مشکلات فرهنگی رسیدگی نشه. این توجیه غلطیه. نکته سوم این که گاهی اوقات افرادی که خطا می‌کنن با یک قیاس باطل میخوان از زیر بار خطای خودشون شانه خالی کنن، مثلا میگن که اقا این همه دیگران دارن دزدی و اختلاس می‌کنن، حالا من یه اشتباه کوچیک کردم، تو اومدی به من گیر میدی، اقا شمام اشتباه کردی، اونم اشتباه کرد،

جایی در رساله‌های عملی علما جزو شرایط امر به معروف و نهی از منکر، عمل کردن به اون مسئله نیستش، یعنی ممکنه کسی خودشم خدای نکرده غیبت کرده باشه، اما اگریه جا دید غیبت میکنن اینجا وظیفش اینه که اونجا جلوی غیبت رو بگیره، تذکر بده اگه خودش دروغ گفته مثل این میمونه که من بگم آقا من خودم چون افتادم تو این چا دیگه اگه کسی بخواد بیفته تو چاه دیگه بهش تذکر نمیدم، نمیشه که شما اگر افتادید تو چاه باید بگی، فریاد بزنه آقا مراقب باشید کس دیگه ای تو چاه نیفته.

من دیگه عوض بشو نیستم

گاه خود ما وقتی به دیگران تذکر میدیم، می‌گن که آقا من همینم که هستم، من دیگه عوض بشو نیستم، شما نمیتونید من تغییر بدین، من دیگه اینجوری عادت کردم زندگی کنم. ببینید در پاسخ چند تا نکته باید تذکر داده بشه. نکته اول اینه که همونطوری که تو به این وضعیت عادت کردی، میتونی به یه وضعیت دیگه هم عادت بکنی، اینجور نیست که اگر ادم به یه وضعیتی عادت کرد، دیگه نشه تغییرش داد، عادتت دیگه، عادت رو هم میشه تغییر داد. بله ممکنه عادت رو تغییر دادن اولش یه مقدار سخت باشه اما میشه تغییر داد. علاوه بر اینکه نکته دوم اینه که شاید تو عادت کرده باشی به این وضعیت و برای تو مشکلی نباشه، اما این وضعیت تو، به جامعه داره ضربه میزنه، ما نمی‌تونیم جامعه رو فدای عادت تو بکنیم، بلکه تو باید فدای جامعه بشی، یعنی عادت تو باید فدای جامعه بشه، برای من اگر می‌بینیم که یه کاری انجام میدم که جامعه از اون داره ضرر میبینه و جامعه رو دارم بهش ضرر وارد میکنم، من باید عادت خودم رو تغییر بدم. مثل اینکه یه راننده ای بگه من عادت ندارم کمر بند ببندم، خب اینجا هیچ وقت جامعه نمیاد مصالح جامعه رو فدایی عادت این شخص بکنه، می‌گه آقا چون ایشون عادت نداره ما از ایشون دیگه مطالبه‌گری نمی‌کنیم. نه ایشونم وظیفش اینه که این قانون رو رعایت کنه و خودشو عادت بده که کمر بند ایمنی ببنده، کلاه ایمنی شو بذاره، یک مسئول بگه آقا من عادت کردم که بی‌برنامه باشم، خب همیشه شما باید مسئولیت خودت رو با برنامه ریزی اجرا کنی و حق نداری بگی چون عادت کردم، همینجوری ادامه میدم، این نمیشه، باید افراد برای مصالح جامعه عادت های اشتباه خودشون رو کنار بذارن.

هم باید جلو او گرفته بشه هم جلوی تو گرفته بشه، دلیل نمیشه چون دیگران دزدی های کلان می‌کنن، ما با دزدی های کوچیک کاری نداشته باشیم. اتفاقا اون دزدان بزرگ، تخم مرغ دزد بودن که بعدا اختلاس گر شدن و شتر دزد شدن. دقت می‌فرمایید، بنابراین باید جلوی همه ی مشکلاتی که تو جامعه هست، تا اونجایی که می‌تونیم بگیریم و این دلیل نمیشه که چون مشکلات بزرگتری هست جلوی مشکلات کوچیک تر گرفته نشه.

داریم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کنیم. یکی از سوالاتی که گاهی اوقات ممکنه تو ذهن برخی ایجاد بشه اینه که آیا ابراز انزجار، بر همه ی ماها واجب هست، وقتی گناهی رو میبینیم یا خلاف قانونی رو میبینیم یا نه؟ اگر یه تعدادی ابراز انزجار کردن، از گردن بقیه ساقط میشه؟ یعنی به عبارت دیگه آیا واجب عینی به گردن همه هست یا واجب کفایی هست ابراز انزجار. ببینید همون طور که برخی از فقها بیان کردن ابراز انزجار در امر به معروف و نهی از منکر واجب عینی، یعنی بر همه ی آحاد مسلمین واجب است که وقتی گناهی رو از کسی می‌بینن ابراز انزجار کنن. یعنی با احم خودشون یا با روی برگرداندن از گناهکار یا با در اختیار نگذاشتن یا با تسهیلات ندادن به گناهکار از او ابراز انزجار کنن. مثلاً من مغازه دارم وقتی میبینم یه خانمی بدون رعایت حجاب اومده تو مغازه، من حداقل با نفروختن کالا و جنس به او ابراز انزجار خودم رو نشون بدم. خب این واجب عینی، یعنی به مغازه دار بغلی هم واجب به مغازه دار دیگری هم واجب، به همه واجب که این ابراز انزجار رو انجام بدن. بله تذکر لسانی واجب کفاییه، یعنی اگه به اندازه به حد کفایت مردم تذکر لسانی دادن و گناه از بین رفت دیگه از گردن بقیه ساقطه، اما ابراز انزجار واجب عینی هست، همه باید این رو داشته باشن.

بعضیا میگن ما اگر امر به معروف و نهی از منکر بکنیم، زمینه ساز خشونت اجتماعی، یعنی طرف ممکنه ناراحت بشه و با ما برخورد بدی بکنه. ببینید در پاسخ چند تا نکته رو عرض میکنم. نکته اول اینه که اولاً وظیفه کسی که تذکر میده اینه که تذکرش کاملاً با ملایمت و ملاطفت باشه و بگه و بره، قاعده اینه که بگو و برو، تذکر لسانی رو بده و بره، به هیچ وجه اونجا ما حق نداریم بد برخورد کنیم، بعد تذکر بدیم تحقیر کنیم، نه اینجوری نیستش. اما نکته ی بعد اینه که حالا اگر من درست تذکر دادم و اون ناراحت شد چی، به او برخورد چی، بعضی هستن که حتی شما بهش بفرما هم بگی ناراحت میشه چه برسه به اینکه بهش بگی به بتمرگ، یعنی با بفرما هم بعضی بهشون برمیخوره. خب این یکی دیگه من نمیتونم کاریش بکنم، یعنی در تذکر درست و مناسب دیگه اونجا من مقصر نیستم، هر طوری بهش تذکر داده بشه اون ناراحت میشه، ما نباید از ناراحتی او، جامعه رو فدا کنیم، به خاطر اینکه اون ناراحت میشه. امپول زدن هم درد داره، یعنی شما بیمار رو وقتی بهش امپول میزنی، خیلی دردش می‌گیره، خیلی اذیت میشه، ولی این دلیل نمیشه چون او اذیت می‌شود ما بهش امپول نزنیم، نه باید درمان بشه گاهی اوقات لازمه برای درمان برخی از بیماری‌ها فرد بیمار اصلاً قرنطینه بشه تو جامعه، یعنی از جامعه جدا بشه و قرنطینه بشه. بنابراین وظیفه ی امر به معروف و نهی از منکر ایجاب میکنه که این بیماری مسری از جامعه برداشته بشه، حتی اگر اون شخص ناراحت بشه و بهش بر بخوره و حتی اگر او بخواد زمینه ای رو برای عصبانیت و خشونت تو جامعه به وجود بیاره.

گاهی اوقات وقتی تذکر داده میشه به بعضی از خانم ها، میگن که خب شما نگاه نکنید، شما چرا نگاه میکنید. ببینید در پاسخ عرض می‌کنیم حتی اگر ما نگاه نکنیم و هیچ کس هم نگاه نکنه، نفس اینکه شما اینگونه تو جامعه حاضر شدید با بی حجابی یا کشف حجاب در جامعه حاضر شدی، این اشتباهه، این هم خلاف شرعه، هم خلاف قانونه و باید به شما تذکر داده بشه. ثانیاً بله من نگاه نمیکنم اما ایا همه‌ی مردا هم نگاه نمی‌کنن؟ ایا همه‌ی مردا انقدر تقوا در وجودشون هست که نگاه نکنن؟ یقیناً اینجوری نیست. ممکنه شما با این وضعی که اومدید بعضی‌ها رو به گناه بندازید. اساساً شما این گونه بیرون اومدید که دیگران بهتون نگاه کنن، شما چرا اینجوری اومدی بیرون چرا خودتو آرایش کردی، چرا اینجوری اومدی بیرون میخوای بقیه بهت نگاه کنن، دیگه پس این چه حرفیه که میگی دیگران نگاه نکنن. اگه نمیخواستی کسی بهت نگاه کنه تو خونه میشستی، خودتو آرایش کن، تو خونه بشین خودتو آرایش کن، برو بگیر بخواب. از اینکه این گونه میای بیرون یعنی نیاز داری که دیگران بهت نگاه کنن، بنابراین باید تذکر داده بشه. مثل این میمونه یه نفر توی تاکسی شروع کنه به سیگار کشیدن وقتی بهش تذکر میدم بگه که شما همتون بینی‌هاتونو بگیرید، خب همیشه شما باید سیگار نکشید تا دیگران اذیت نشن.

گاهی اوقات وقتی تذکر می‌دیم میگن که آقا آزادیه، هر کسی میتونه هرطوری دلش میخواد بگرده، شما حق ندارید جلوی آزادی دیگران رو بگیرید. ببینید در پاسخ دو تا نکته باید گفته بشه، نکته اول اینکه آزادی حدی داره، آزادی بدون حد امکان نداره، یعنی نمیشه بگیم که اقا من آزادم هر کاری دلم میخواد بکنم، شما هم آزادی هر کاری دلت میخواد بکنی، این که نمیشه در جامعه اگر قرار باشه هر کسی، هر کاری دلش میخواد بکنه سنگ رو سنگ بند نمیشه یعنی در لائیک‌ترین کشورهای دنیا و حکومت‌های دنیا هم آزادی مطلق امکان نداره و وجود نداره. مثل این میمونه که شما در قایق نشسته باشی شروع کنی قایق رو، اونجایی که نشستی رو سوراخ کردن، بعد بقیه وقتی بهت تذکر میدن و اعتراض میکنن، بگی آزادیه هر کاری دلم میخواد میتونم انجام بدم. نمیشه شما با این کارت داری قایق رو و تمام سرنشین‌های قایق رو از بین می‌بری با این کارت، گاهی اوقات ممکنه شما به اسم آزادی جامعه رو رو نابود کنی. بنابراین باید جلوی آزادی گرفته بشه، آزادی به هر قیمتی امکان نداره. نکته‌ی دوم، خب اگر آزادی، تو میتونی هرطوری دلت میخواد بیای بیرون، خب منم میتونم تذکر بدم به تو، منم آزادم که به تو تذکر بدم چرا از تذکر دادن من ناراحت میشی، مگه نمیگی آزادیه خب من آزادم که به تو تذکر بدم. بنابراین منطق، منطق درستی نیست که بگیم آقا آزادیه و هرکی هرکاری دلش میخواد میتونه انجام بده.

صلاح مملکت خویش خسروان دانند

گاهی اوقات وقتی تذکر میدیم به دیگران، میگویند که صلاح مملکت خویش خسروان دانند، یعنی من خودم میدونم چه جوری بگردم، شما لازم نیست به من تذکر بدی. ببینید در پاسخ چند تا نکته رو عرض میکنم. دقت بفرمایید نکته اول اینست که صلاح انسان رو خدا میدونه یعنی بهترین کسی که میتونه برای انسان مصلحت و منفعتش رو در نظر بگیره، بهش امر و نهی کنه. ما نمیتونیم بر اساس سلیقه خودمون یا سلیقه دیگران زندگی کنیم این منطقی نیست چون بهترین کسی که میتونه برای ما صلاح ما رو در نظر بگیره، افریننده ما و خالق ماست. که او به مصلحت ما از همه بهتر آگاهه. بنابراین صلاح مملکت ما رو خدا میدونه، نه خسروان یا خودمون یا دیگران. نکته دوم اینست که ببینید اینکه شما قرار باشه صلاح مملکت خودت رو خسروان بدانند، یعنی خودت انجام بدی، خب دیگرانم اگه تو جامعه همین حرفو بزنی بگن اقا صلاح مملکت ما رو خودمان میدانیم، اون یکی هم بگه خودمان میدانیم، هر کسی بخواد اونجوری که خودش میخواد و سلیقه خودش زندگی کنه، جامعه هرج و مرج میشه، در جامعه دیگه سنگ رو سنگ بند نمیشه. بنابراین باید یک قانونی و یک قاعده‌ای در جامعه حاکم باشه و همه اون رو رعایت کنن. بنابراین اگر کسی بی قانونی کرد تو جامعه، دیگران باید جلوی او رو بگیرن و بهش تذکر بدن.

ما کارهای خوب انجام میدیم کافیه

گاهی اوقات بعضی‌ها که امر معروف و نهی ازمنکر نمیکنن، وقتی بهشون میگیم چرا این کارو انجام نمیدید، میگویند اقا ما همیشه در حال کارهای خوب هستیم اهل دعا و اهل هیئت و اهل مسجد هستیم، اهل قرآن هستیم، جلسات قرآن شرکت می‌کنیم، ما همش در حال انجام کارهای خوب هستیم دیگه به ما، امر به معروف و نهی ازمنکر واجب نیست. امر به معروف و نهی ازمنکر رو برن اونایی که این کارها رو انجام نمیدن، اونا امر معروف و نهی ازمنکر کنن. ببینید در پاسخ عرض می‌کنیم که تمام این کارایی که شما فرمودید و دارید انجام میدید همش خیلی خوبه، ولی اینا مستحباته، امر به معروف و نهی ازمنکر واجب الهی هست و تا موقعی که واجب الهی رو زمین مونده، انجام دادن مستحبات اصلا جایز نیست. هیچ وقت هیچ مستحبی جای واجب رو نمی‌گیره، حتی اگر شما هزار بار و ده‌ها هزار بار اون مستحب رو انجام بدید، یک بار هم جای واجب شما رو نمی‌گیره. بنابراین اول از همه ما باید مقید باشیم که واجب رو که امر به معروف و نهی ازمنکر هست، در جامعه انجام بدیم، بعدش بریم سراغ مستحبات.

یکی از شبهات اینه که میگن معروف اون چیزیه که عرفه و هر چیزی که عرف شده رو شما باید بپذیرید، دیگه حق ندارید در مقابل عرفیات جامعه بایستید. خب چند تا نکته است که باید تذکر داده بشه، اولاً اون چیزی رو ما معروف میدونیم که در نزد خداوند متعال معروف باشه، شارع مقدس دین اسلام رو معروف بدونه اونو کار خوبی بدونه، نه اون چیزی که در بین مردم عرف شده و مردمون پذیرفتن. این نکته‌ی اول، نکته دوم بعضیا میگن اقا ممکنه که شما امریه معروف میخوای بکنی ولی اون شخص مقابل شما اصلاً نمیدونه که معروف چیه، مثلاً شما میخوای تذکر بدی به حجاب، در حالی که او اصلاً معتقد نیست حجاب واجب دینی و شرعی هست، خب اینجا دیگه تذکر نداره، چون اون اصلاً نمیدونه جاهله، چون امریه معروف و نهی از منکر، در مورد کسی هست که عالم یا آگاه هست. خب پاسخش اینه، ببینید اینجا ما برای اینکه این معروف در نزد مخاطب ما معروف بشه، یعنی بفهمه که حجاب مثلاً جزء واجبات دینی هست. باید چیکار کنیم؟ نمیتونیم سکوت کنیم که، باید بهش بگیم با گفتن و بیان کردن که معروف، معروف میشه تو جامعه. اگر ما جلوی منکر رو نگیریم کم کم فکر میکنن که اصلاً منکر نیست، بله ممکنه عده‌ای ندونن این منکره، خب با گفتن میفهمن. یعنی در هر صورت چه بداند منکر است و چه نداند، با گفتن باید با او برخورد کرد. برخورد، منظورم این که یک تذکر در هر صورت چه طرف بداند چه نداند، با گفتن ماست که این وظیفه از گردن ما ساقط میشه یا باید او رو دعوت کنیم به خیر و بفهمد معروف چیست، یا اگر میداند با تذکر لسانی به او تذکر بدیم که این کارش اشتباهه و باید کارش رو ترک کنه.

برخی میپرسن که آقا درسته که امریه معروف و نهی از منکر واجبه، اما ما نمیتونیم پدر و مادر خودمون رو امر معروف و نهی از منکر کنیم. چون خود خدا گفته که حق ندارید پدر و مادرتون رو برنجونید و ناراحتشون کنید و ما وقتی به اونها تذکر بدیم، یقیناً اونها میرنجن و ناراحت میشن. پس مادر مورد پدر و مادر این کار رو انجام نمی‌دیم. ببینید خوب دقت کنید، درسته که رنجاندن پدر و مادر اشتباهه، ما نباید تا میتونیم پدر و مادر رو برنجونیم به همین دلیل توصیه میشه که با ملاطفت، با مهربانی، با ادب، با احترام، با پدر و مادرمون باید صحبت کنیم اگر میخوایم امریه معروف و نهی از منکر کنیم کاملاً باید جوانب احترام رو رعایت کنیم. اتفاقاً چون دوستشون داریم باید بهشون تذکر بدیم. البته تذکر همیشه به صورت امر و نهی لازم نیست باشه. یعنی لازم نیست همیشه به صورت دستوری باشه، میتونیم با جملاتی که حالت تمنا، حالت خواهش داره، یا جملات دیگه با طنز، با شوخی بهشون امریه معروف و نهی از منکر کنیم. به هر حال آگه ما اونهارو دوست داریم، لازمه دوست داشتن پدر و مادر اینه که اونها رو بهشتی‌شون کنیم و برای اینکه اونها بهشتی بشن باید امریه معروف و نهی از منکرشون کنیم. ما اگر امریه معروف و نهی از منکر رو در حق اونها ترک کنیم، ممکنه که دوستی خاله خرسه بشه، در عین حال که دوستشون داریم ما باعث بشیم که اونها به جهنم برن خدایی نکرده، حضرت ابراهیم (ع) با تمام احترامی که نسبت به عموش داشت، به او تذکر داد که عمو جان این بتهایی که شما می‌پرستید، این‌ها خدای واقعی شما نمیتونن باشن، یعنی حضرت ابراهیم هم نسبت به عموی خودش تذکر داد، ولی با احترام و با رعایت تمام جوانب ادب.

یکی از شبههاتی که مطرح میشه میگن ما امر به معروف و نهی از منکر کردیم، ولی اثرش رو ندیدیم. در پاسخ می‌گیم ببینید احتمال تأثیر در امر به معروف و نهی از منکر مهمه، نه دیدن تأثیر، احتمال تأثیر در همه ی موارد حتمیه، یعنی ما هیچ موردی نیست که امر به معروف و نهی از منکر بکنیم، ولی تأثیری نداشته باشه. حداقلش اینه که ممکنه ما با امر به معروف و نهی از منکر دیگه در گناه گناهکار شریک نباشیم، یا همین که ما با امر به معروف و نهی از منکر گناه رو در ذائقه گناهکار تلخ کنیم یعنی تأثیر گذاشتیم. یا اینکه باعث بشیم با وجدانش تنها بشه و بعدا پیش خودش بگه که شاید کار من اشتباه بوده، نباید این کارو میکردم. همه ی اینها یعنی تأثیر امر به معروف و نهی از منکر، ولو اینکه اون موقعی که ما به او تذکر میدیم او هیچ اعتنایی به تذکر ما نکنه. اگر ما یک نوجوانی رو می‌بینیم که سیگار میکشه اگر بهش تذکر بدیم و بهش بگیم که پسر خوب ممکنه که در آینده این سیگار کشیدن باعث اعتیاد تو بشه و رد بشیم، بگیم و رد بشیم. این حتما در وجود او تأثیر خواهد گذاشت.

داریم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کنیم. بعضی‌ها میگن شما چرا میاید می‌گید و به مردم تذکر میدید شما با عمل خوبتون مردم رو خوب کنید، اشتباهات و گناه‌هایی که تو جامعه داره اتفاق میفته شما وقتی ادم خوبی باشی، ادم درست کاری باشی، همه شما رو نگاه میکنن و از شما یاد می‌گیرن، دیگه لزومی نداره شما هی بیای گیر بدی یا تذکر بدی تا مردم بخوان کار بدشون رو کنار بگذارن. ببینید در پاسخ چند تا نکته رو باید عرض کنم خدمتتون، نکته اول اینه که اونیه که شما شنیدید دعوت با عمل در کار خیر فرمودن «**كُونُوا دُعَاةً لِلنَّاسِ بِغَيْرِ السِّنِّتِكُمْ**» در کارهای خوب مردم رو با غیر زبان دعوت کنید، اما در کار بد و نهی از منکر باید بگیم باید گفته بشه، نکته ی بعد اینه که ببینید اگر خوب‌ها بخوان بدها رو خوب کنن، فقط به خوب‌تر شدن اونها این اتفاق انجام نمی‌گیره، یعنی من خوب اگه بخوام خوب تر بشم، تایه بدی خوب بشه، این اتفاق هیچ وقت نمیافته، بلکه علاوه بر اینکه باید خودمو خوب تر کنم، باید به او هم تذکر بدم یعنی با نهی از منکر و اینکه جلوی گناه رو بگیرم. میتونم ادم بد رو هم خوب کنم، مثل این میمونه، مثلا شما از کنار یک ادم عارف در پیاده‌رو عبور کنید، از کنار هم دیگه رد بشین، خب ایا این تأثیری در ادم بد میذاره، مثلا یه ادم بد از کنار یه ادم خوب رد بشه، ایا ادم بد خوب میشه صرفا از کنار عبور کردن؟ نه باید بهش تذکر بده اگه دید کار اشتباهی کرده باید بهش بگه، تا او هم این کار بدش رو ترک کنه و بهتر بشه. نکته اخر اینکه بعضیا صرفا از رفتار

یکی از شبهات متداولی که مطرح میکنند معمولاً میگویند که شما چرا امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید مسئله‌ی لباس و مسئله‌ی پوشش، به مسئله‌ای کاملاً شخصی، شما چرا تجسس می‌کنید، ورود می‌کنید به حریم شخصی افراد، چرا این کارو انجام میدید. در پاسخ عرض میکنیم که ببینید حریم شخصی اونجاییه که دیگران با چشم غیر مسلح نتونن ببینن یعنی شما برو تو خونه خودت، کنج اتاق خودت مثلاً بد پوشش باش، بی حجاب باش، کسی با شما کاری نداره، اما در محیطی که با چشم غیر مسلح بشه دید پشت بام خانه بالکن داخل اتومبیل یا تو محیط جامعه تو کوچه و خیابون اینا دیگه محیط عمومیه اینا محیط شخصی و حریم خصوصی محسوب نمیشه این نکته‌ی اول نکته‌ی دوم اینه که بد پوششی فقط به خود انسان مربوط نیست این باعث اشاعه فحشا در جامعه میشه یعنی یک جوان مجرد وقتی که خانمی رو با پوشش بد میبینه این ممکنه به گناه بیفته در آینده زندگیش ممکنه مسیر انحراف رو پی بگیره بنابراین این حق الناس هم محسوب میشه یعنی شما شمایی که به حریم خصوصی او تجاوز کردی شمایی که با پوشش بدت به حریم خصوصی او تجاوز کردی و نکته‌ی آخر اینکه ببینید خداوند متعال نسبت به گناه اونقدری حساس نیست که به علنی شدن گناه حساسه یعنی اونیه که در نزد خداوند متعال بیشتر مورد عتاب و سرزنش قرار گرفته اینه که یه کسی حرمت گناه رو در جامعه بشکونه عادی کنه گناه رو در نگاه دیگران این حرمتش در نزد خداوند متعال خیلی بیشتره بنابراین با امر به معروف و نهی از منکر نباید اجازه بدیم که گناه تو جامعه عادی سازی بشه.

تاثیر نمی‌پذیرن باید بهشون گفته بشه، یعنی در بعضی از افراد رفتار تاثیر می‌ذاره در این شکی نیست. ولی یه سری هم هستن که هیچ وقت از رفتار تاثیر نمی‌پذیرن، باید بهشون گفته بشه، تذکر لسانی باید داده بشه بنابراین درسته که با عملکرد می‌تونیم تاثیر بذاریم اما این کافی نیست، لازمه که این مسئله‌ی امر معروف و نهی از منکر و بیان گفتاری هم تو جامعه اتفاق بیفته.

داشتیم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی می کردیم. یه عده از کسانی که امر به معروف و نهی از منکر انجام نمیدن، بهونه شون اینه میگن آقا اولین مرحله ی امر به معروف و نهی از منکر اینه که انسان در درون و قلباً نسبت به منکر متنفر باشه و بدش بیاد از شخصی که داره گناه میکنه، از گناهِش بدش بیاد، خب ما هم اون مرحله اول رو انجام میدیم، یعنی هر موقع گناهی میبینیم، ما قلباً متنفریم از اون گناه و این خودش یعنی در واقع امر به معروف و نهی از منکر داریم انجام میدیم. در پاسخ عرض می کنیم که ببینید درسته که اولین مرحله ی امر به معروف، تنفر قلبیه، بله شما باید در درون نسبت به گناه متنفر باشید. اما سوال اساسی اینه که مخاطب شما اون کسی که داره گناه انجام میده، طرف مقابل شما از کجا بفهمه که شما قلباً متنفری. خب اینو شما باید ابراز کنی، حالا یا با اشاره یا با تذکر با زبان، یعنی یه بار مثلاً با اشاره چشمت به اون میفهمونی که این کارت اشتباهه نکن این کارو، یا مثلاً لب رو میگری، یه اشاره ای میکنی که اون میفهمه این کارش غلطه و نباید انجام بده و شما هم متنفری از این کار. یعنی اون حالت قلبی خودت رو باید ابراز کنی بگی. یا اینکه اصلاً به زبان میاری یعنی علاوه بر اینکه اشاره هم باید بشه، اگر اشاره هم نکردی، به زبان میاری تذکر میدی، مثلاً عزیزم، برادرم این کارو نکن اشتباهه یا این کار شما گناهه، خدا خوشش نمیاد از این کار شما. بنابراین شما تنفر رو به صورت تذکر یا با ظاهر ابراز کنید تا مخاطب شما متوجه بشه. این همیشه امر به معروف و نهی از منکر.

یکی از بهانه هایی که برخی ها به خاطر اون امر به معروف و نهی از منکر نمی کنن، اینه که میگن یکی از مراحل امر معروف و نهی از منکر تنفر قلبیه و ما این مرحله رو انجام می دیم و این کافیه دیگه، لازم نیست به مراحل دیگه ورود پیدا کنیم. پس ما هم داریم این واجب الهی رو انجام میدیم. امر معروف و نهی از منکر در مرحله ی اول همیشه تنفر قلبی ما هم داریم. در پاسخ عرض می کنیم ببینید طبق نظر مراجع تقلید، صرف تنفر قلبی امر به معروف و نهی از منکر محسوب نمیشه، بلکه باید حداقل اون رو به یک صورتی اظهار کنه، اون تنفر قلبیش رو باید اظهار کنه. حالا این اقا با اشاره اظهار میکنه، مثلاً اخم میکنه، مثلاً رو برمیگردونه از شخص گناهکار، یا مثلاً لب میگره، یا دست روی دست میزنه فقط. اینها همیشه اظهار اون تنفر قلبی، این باید انجام بشه و الا خب اون شخص مقابل چه جوری بفهمه که شما الان ناراحتی، تنفر قلبی دارید، چه جوری امر به معروف بشه، نهی از منکر بشه یقیناً هیچ وقت این اتفاق نمیافته. اگر شما در قلب خودتون نگه دارید پس باید این اظهار بشه. حالا اظهار گاهی اوقات به اشاره ست، گاهی اوقات با زبان و گفتاره گاهی اوقاتم هر دو. به هر حال شما باید یه طوری این امر به معروف و نهی از منکرتون که فرمودید تنفر قلبیه، اینو باید اظهار کنید تا مخاطب متوجه تنفر قلبی شما بشه.

دخالت در زندگی دیگران

یکی از شبهات اینه میگن آقا شما به دیگران چیکار داری، تو جامعه خودش داره زندگیش رو انجام میدی، کسی هم نباید در زندگی دیگران دخالت کنه. در جواب میگیم که ببینید ما وقتی تو جامعه زندگی می‌کنیم، بسیاری از کارهایی که انجام میدیم به هم دیگه مربوط میشه، مثل این میمونه که مثلا من توی تاکسی نشستم و شروع میکنم به سیگار کشیدن بعد وقتی دیگران اعتراض میکنند، بگم که اقا من خودم دوست دارم سیگار بکشم، به کسی هم مربوط نمیشه، خب اینجا دیگه فضاییه که همه داریم تنفس میکنیم، همیشه شما سیگار بکشی و بگید که به دیگران مربوط نیست، یا شما هم بینی تونو بگیرید یا تنفس نکنید، این امکان نداره. علاوه بر اینکه خداوند متعال در جامعه این مسئولیت توجه به دیگران و بی تفاوت نبودن در مقابل گناه دیگران رو بر عهده‌ی ما قرار داده. بنابراین ما تو جامعه نسبت به هم دیگه مسئولیم و نمیتونیم بی تفاوت از گناه همدیگه عبور کنیم.

رضایت همسر

داریم شبهات امر به معروف و نهی از منکر رو بررسی می‌کنیم. گاهی وقتی به دیگران میگیم امر به معروف و نهی از منکر انجام بدید، میگن ما همسرمون بهمون اجازه نمیده امر به معروف و نهی از منکر کنیم. یا فرضا میگه پدرم بهم اجازه نمیده، راضی نیست که من امر به معروف و نهی از منکر انجام بدم. در جواب عرض می‌کنیم که رضایت همسر یا پدر و مادر در واجبات اصلا ملاک نیست. یعنی اگر من می‌خواهم نماز بخونم نیازی به این ندارم که همسرم بهم اجازه بده یا پدرم بهم اجازه بده تا نماز بخونم، نه من واجب الهی رو باید انجام بدم. بله در امور مستحبی نیاز هست انسان اجازه بگیره از همسرش، خانم‌ها از همسرشون اجازه بگیرن، یا فرضا اجازه و رضایت پدر و مادرش رو در امور مستحب باید داشته باشه، اگر اونها ناراضی باشن نباید اون کارو انجام بده. ولی در واجبات اینگونه نیست، ما باید وظیفه‌ی شرعی مون رو انجام بدیم مثلا شما ببینید کسی داره مال حرامی میخوره مغازه داری داره مال حرامی رو میخوره، یا کارمندی داره مال حرامی رو میخوره، برای خانوادش می‌بره، خب اینجا من باید در حد گفتن و عبور کردن بایه تذکر کوچیک، بایک بیان لین، این رو منتقل کنم، ما باید دلسوز دیگران باشیم، گناه باعث میشه که اون ضربه بخوره و ضرر کنه، از سر دلسوزی انسان باید برای دیگران کار امر به معروف و نهی از منکر رو انجام بده.

گاهی اوقات وقتی به کسی تذکری داده میشه، مثلاً به یه خانمی بابت بد حجابی یا بی حجابی تذکر داده میشه، برمیگرده میگه که من دوست دارم، شوهرم راضیه یا پدرم راضیه، شوهرم بهم اجازه میده اینجوری بگردم، پدرم بهم اجازه میده اینجوری بگردم. در جواب عرض می کنیم که ملاک رضایت خداونده نه رضایت شوهر یا پدر، مگر شوهر انسان میخواد آدمو به بهشت ببره یا جهنم، مگر پدر ادمه که اون دنیا میخواد به حساب ادم رسیدگی کنه، که ما رضایت اونهارو ملاک قرار بدیم. نه باید رضایت خداوند متعال ملاک زندگی ما باشه. این نکته ی اول، نکته ی دوم اینکه که ولو اگر خودتونم راضی باشید شما و خانوادتون راضی باشین، اما این کار شما اگر به ضرر جامعه باشه، نباید انجام بدید و جامعه ضرر میکنه از این نوع پوشش زن در جامعه، تو باعث میشی که مردهای دیگه اگر مجرد باشن به گناه بیفتن و اگر متاهل باشن نسبت به خانوادشون دلسرد بشن و این باعث ضرر دیدن جامعه است از نوع پوشش شما. بنابراین شما حق ندارید به صرف اینکه خودت یا خانوادت راضی هستن، این گونه بگردی و نکته سوم اینکه رضایت انسان ملاک نیست گاهی اوقات انسان از چیزی خوشش میاد، اما به ضرر انسانه یک بچه ممکنه از یک خوراکی خیلی خوشش بیاد اما به ضررش تمام بشه اون خوراکی و پدر و مادر هم اون خوراکی رو براش نگیرن، ای چه بسا انسان از چیزی خوشش بیاد و اون براش بد باشه و چه بسا انسان از چیزی بدش بیاد و اون براش خوب باشه بنابراین ما حق نداریم به صرف رضایت و خوشامد، کاری رو انجام بدیم.

داشتیم شبهات امر معروف و نهی از منکر رو بررسی می کردیم. یکی از شبهاتی که معمولاً مطرح میکنن میگن نهی از منکر تنفر و زدگی میاره وقتی شما اجبار میکنید به اینکه کسی حتماً شالی سرش کنه حجابش رو مثلاً ننگه داره این تنفر میاره این زدگی میاره، اساساً اجبار، زدگی میاره، اگر کسی دلش خواست انجام بده خب این با رغبت اون کارو انجام میده، اما اگر کسی رو شما مجبورش کردی، این تنفر میاره و زدگی میاره، پس نکنید، نهی از منکر تو جامعه انجام ندید.

در جواب عرض می کنیم ببینید در همه جا قانون اجباریه، در هیچ جای دنیا شما نمی بینید که قانونی درش اجبار نباشه، هر جایی در دنیا قانون وجود داره پشتش اجباره. حالا سوال اینکه آیا در همه جای دنیا مردم از قانون متنفر شدن؟ آیا همه از قانون زده شدن؟ یقیناً اینجوری نیستش. بنابراین حتی اگر حتی اگر مسئله ی اجبار در امر معروف و نهی از منکر هم وجود داشته باشه، به این معنا نیست که تنفر و زدگی ایجاد میکنه. علاوه بر اینکه حتی اگر تنفر و زدگی هم برای برخی ایجاد کنه، باز هم ما نباید دست از قانون برداریم مخصوصاً اون قانونی که قانون الهی باشه، دستور خداوند متعال باشه. نکته بعدی نکته ی بعدی اینکه که بله ممکنه برخی در نهی از منکر شیوه بدی داشته باشن و ایجاد تنفر و زدگی کنن، در این شکی نیست، ما همین رو قبول داریم.

بعضیا بد نهی از منکر میکنن و ایجاد تنفر میکنن، که اونو ما بارها و بارها تذکر دادیم در شیوه های امر معروف و

نهی‌ازمنکر، که انسان باید طوری بیان کند که تا می‌تونه ایجاد تنفر و زدگی و ناراحتی نکنه. اما به هر حال بعضیا هستن که از شما به هر صورتی اونهارو نهی‌ازمنکر کنید، ناراحت میشن، حتی اگر به بهترین شیوه هم اونهارو نهی‌ازمنکر کنید، بازم بهشون برمیخوره. خب اینجا دیگه ما کاری از دستمون بر نمیاد، اینجا نمی‌تونیم دست از واجب برداریم، باید نهی‌ازمنکر رو حتما انجام بدیم. «باران که در لطافت طبعش خلاف نیست، در باغ لاله روید و در شوره زار خس» یعنی بارون که این همه لطیفه، اب باران که این همه لطیفه اگر در باغ بباره، گل می‌روید، اما اگر در بیابان و در شوره زار بباره، خس و خاشاک می‌روید. بنابراین شما اگر بهترین عملکرد رو هم در امر به معروف و نهی‌ازمنکر داشته باشی، ممکنه برخی ازش متنفر بشن و این تنفر نباید ما رو از انجام واجب پشیمان کنه.